

ISSN 1231-7535

NASZE SPRAWY

Dobre Praktyki

PZN otwarty na świat

Postęp synonimem rozwoju

Kolejne projekty

W kręgu sztuki teatru

Dobre praktyki s. 4

Dokonano podsumowania i wybrano laureatów drugiej edycji konkursu „Dobre praktyki” na najlepsze przedsięwzięcie z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych

XIV Walne Zgromadzenie KIG-R s. 5

Zgromadzenie dokonało podsumowania działalności tej organizacji na wielu płaszczyznach oraz określiło jej priorytetowe kierunki w roku bieżącym

Otwarci na świat s. 6

...to hasło obchodów 55-lecia Polskiego Związku Niewidomych, których kulminacją była Wielka Gala Niewidomych i Ich Przyjaciół, na której zaprezentowano dorobek tej organizacji

Postęp jest synonimem rozwoju s. 18

Zakłady Metalowe POSTĘP SA w Zabrze dzięki konsekwentnie realizowanej strategii rozwoju mają dobrą pozycję rynkową, są ponadto firmą z ludzkim obliczem

Ważne stanowisko s. 26

Stanowisko resortu pracy w sprawie sposobu występowania o dofinansowania do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych, o których mowa w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 21.03.2006 r.

W kręgu sztuki teatru s. 32

Swoisty wieloodcinkowy, międzynarodowy festiwal teatralny środowiska artystów z niesprawnościami miał ostatnio miejsce w Polsce, m.in. w Lublinie, Łodzi i Tczewie

W NASTĘPNYM NUMERZE M.IN.:

- Dalsze losy projektu nowelizacji ustawy o rehabilitacji
- Wnioski konferencji naukowych nt. aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych
- „Zwycięzcą mimo wszystko” – cykl przedsięwzięć Fundacji Anny Dymnej „Mimo Wszystko” w Krakowie
- Turniej szermierczy „Szabla Kilińskiego”
- Relacje z wakacyjnych wędrówek

Na okładce:

Integracyjny pokaz mody
wienący prezentację projektu
„Wyślij CV – ktoś czeka”

fol. Ciszewski PR

„A sny szlacheńnych ucieleśnij”

Jeszcze 31 maja Anna Kalata, minister pracy i polityki społecznej złożyła oświadczenie, iż resort wstrzymuje prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ponieważ nie był on przedmiotem uzgodnień koalicyjnych. I dobrze. Nic nam nie wiadomo by projekt noweli ustawy o rehabilitacji był przedmiotem takich uzgodnień, nie miał on jednak tyle szczęścia, bowiem na posiedzeniu 13 czerwca przyjęła go Rada Ministrów, tym samym uzyskał on status przedłożenia rządowego. 19 czerwca przesłany został do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów celem przekazania go pod obrady Sejmu.

22 czerwca na posiedzeniu senackich Komisji Rodziny i Polityki Społecznej oraz Komisji Zdrowia poświęconym kierunkom reform systemu wsparcia osób niepełnosprawnych, minister Paweł Wypych poinformował, iż kończy pracę jako pełnomocnik rządu ds. osób niepełnosprawnych.

I nic się nie dzieje – ministra Wypycha oficjalnie dotychczas nie odwołano, ani mu nie podziękowano, nowego pełnomocnika również nie mianowano.

Można odnieść wrażenie, że wszystko się dzieje na niby – niby mamy rząd, a jakoby go nie było, pełnomocnik też trochę jeszcze jest, a trochę go już nie ma. Jak długo może trwać ten stan zawieszenia? O to już trzeba zapytać polityków...

A tak by się chciało słowem jedyności przywrócić i prawdziwość. Ucieleśnieniem tego marzenia niech będzie poniższy fragment „Kwiatów polskich” Juliana Tuwima. Oby podziałał jak tyk z ożywczego źródła.

Ryszard Rzebkowski

Chmury nad nimi rozpal w lunę,
Uderz nam w serca złotym dzwonem,
Otwórz nam Polskę, jak piorunem
Otwierasz niebo zachmurzone.
Daj nam uprzątać dom ojczysty
Tak z naszych zgliszcz i ruin świętych
Jak z grzechów naszych, win przeklętych:
Niech będzie biedny, ale czysty
Nasz dom z cmentarza podźwignięty.
I brzask wolności ją ozłoci,
Daj rządy mądrych, dobrych ludzi,
Mocnych w mądrości i dobroci /.../

Lecz nade wszystko – słowem naszym,
Zmienionym chytrze przez kręcaczy,
Jedyności przywróc i prawdziwość:
Niech prawo zawsze prawo znaczy,
A sprawiedliwość – sprawiedliwość.
Niech więcej Twego brzmi imienia
W uczynkach ludzi niż w ich pieśni,
Głupcom odejmij dar marzenia,
A sny szlacheńnych ucieleśnij.

Każda niech Polska będzie wielka:
Synom jej ducha czy jej ciała
Daj wielkość serc, gdy będzie wielka,
I wielkość serc, gdy będzie mała.

Julian Tuwim, „Kwiaty polskie”

Nasze Sprawy – Pismo Rehabilitacyjno-Gospodarcze – Magazyn Niepełnosprawnych
Wydawca: Towarzystwo Walki z Kalectwem, 00-629 Warszawa, ul. Oleandrów 4 m 10, tel. 022. 825 98 39, fax 022. 825 70 50
e-mail: tewuka@poczta.onet.pl www.twk.zgo.pl

Redakcja: „Nasze Sprawy”, 40-084 Katowice, ul. Sokolska 3.
tel./faks 032. 253 05 41, 259 62 21. 5, tel. kom. 0601. 414 460, e-mail: redakcja@naszesprawy.com.pl
Numer zamknięto: 30.06.2006 r. www.naszesprawy.com.pl
www.niepelnosprawni.info.pl

Redakcja techniczna i przygotowanie poligraficzne: Agencja ina-press Katowice. Druk: TRIADAPRESS, Katowice.

Redakcja zastrzega sobie prawo skrótów i zmian w nadsyłanych materiałach oraz nie bierze odpowiedzialności za treść ogłoszeń.

Wydano przy wsparciu finansowym PFRON

Zgromadzenie z udziałem parlamentarzystów

Śląskie i Dolnośląskie Porozumienie organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych na 12 czerwca zwołały Otwarte Zgromadzenie Sygnatariuszy, które odbyło się w Hotelu Pałac Czarny Las w Woźnikach k. Częstochowy. W tym samym terminie zorganizowano Dzień Otwarty celem zaprezentowania dorobku WTZ „Promyk” w Katowicach i ZAZ w Zabrze.

Porozumienia te zrzeszają 12 organizacji lub ich oddziałów posiadających wieloletni dorobek i doświadczenie w kształtowaniu systemu rehabilitacji zawodowej i społecznej w Polsce, a reprezentują one lub działają na rzecz około 80 tys. osób niepełnosprawnych.

Na Zgromadzenie i Dzień Otwarty zaproszono parlamentarzystów, przedsięwzięcia te były bowiem poświęcone prezentacji obowiązujących rozwiązań dotyczących wspierania osób niepełnosprawnych oraz aktualnej sytuacji prawnej ich pracodawców.

Wizytę w WTZ „Promyk” – najstarszej tego typu placówce w Polsce – złożyła m.in. posłanka Maria Nowak, wiceprzewodnicząca Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, która z uwagą wysłuchała opinii na temat sposobu funkcjonowania wybranych rozwiązań w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz ewentualnych groźnych skutków jakie może za sobą pociągnąć wprowadzenie w życie projektu nowelizacji ustawy o rehabilitacji, zaproponowanej przez resort pracy. Wyraźnie przychyliła się również do przedstawionych propozycji strony społecznej

dotyczących docelowych rozwiązań systemowych.

Na Zgromadzeniu w Czarnym Lesie przedstawiciele sygnatariuszy Porozumień Śląskiego i Dolnośląskiego przedstawili parlamentarzystom swoje organizacje, naświetlili niektóre z aspektów funkcjonowania pracodawców osób niepełnosprawnych oraz dokonali oceny wybranych elementów systemu wsparcia zatrudnienia tych osób. Wśród prezyderów znaleźli się: Krzysztof Pasternak (Porozumienie Branżowe Związków Pracodawców), Jerzy Kowalew (wrocławski RESURS, przewodniczący Porozumienia Dolnośląskiego), Jan Tomczak (Dolnośląski Spółdzielczy Związek Rewizyjny) i Tadeusz Krasoń (Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych).

Ten ostatni bardzo wyraźnie zaakcentował, iż – wobec braku określenia przez państwo celów jego polityki społecznej dotyczących tego środowiska – rozwiązania służące aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych nie dość, że są niespójne i do-
rażne, to są konsekwentnie psute,

dokończenie na str. 10

Posłanka Maria Nowak (z prawej) na odwiedzinach w WTZ „Promyk”

Posel Rajmund Moric

Posel Jarosław Duda

Posłanka Danuta Pietraszewska

W hotelu „Lord” w Warszawie 29 maja odbyła się konferencja w ramach realizowanego przez PFRON projektu „Dobre praktyki”.

W jej trakcie podsumowano drugą edycję konkursu na najlepsze przedsięwzięcia z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych zrealizowane przez organizacje pozarządowe.

Jego laureaci zostali uhonorowani okolicznościowymi statuetkami, ich wykaz wraz z nazwami projektów i ich skróconym opisem przedstawiamy poniżej.

Uczestnicy konferencji dokonali wyboru przedsięwzięć, które zostaną szczegółowo omówione i przeanalizowane w trakcie seminariów, mających umożliwić zapoznanie się m.in. z prawidłowym planowaniem finansowym przedsięwzięcia i skutecznym pozyskiwaniem środków na jego realizację.

W części artystycznej konferencji wystąpiła z recitalem Grażyna Łapińska (na zdjęciu poniżej).

Podsumowanie drugiej edycji konkursu

Joanna Zarzycka

Grupa laureatów

Przedsięwzięcia nagrodzone w ramach drugiego konkursu projektu „Dobre praktyki”

Stowarzyszenie Rodzin „Zdrowie Psychiczne” – „U Pana Cogito” pensjonat i restauracja działające jako zakład aktywizacji zawodowej.

Program składał się z trzech etapów, a jego efektem końcowym było zatrudnienie w pensjonacie 15 osób po przebytej chorobie psychicznej. Stali się oni samodzielnymi, odpowiedzialnymi pracownikami, z których część będzie zdolna podjąć pracę poza zatrudnieniem chronionym. Projekt ten jest modelem współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi, samorządowymi i rządowymi.

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Rymanowie – Działania na rzecz środowiska osób z niepełnosprawnością intelektualną prowadzące do zatrudnienia na otwartym rynku pracy, na terenie gminy Rymanów oraz innych gmin powiatu krośnieńskiego.

Zatrudnianie osób niepełnosprawnych z odchyleniami od normy rozwoju było głównym celem tego projektu. Realizowano je poprzez założenia programowe każdej funkcjonującej w obrębie Stowarzyszenia placówki, indywidualne ustalanie predyspozycji osoby niepełnosprawnej, uczestnictwo w WTZ, ŚDS aż po zatrudnianie w ZAZ. Jest to proces długofalowy, który uspołecznia, przystosowuje te osoby do funkcjonowania w otwartym społeczeństwie w zgodzie z przyjętymi przez nie normami zachowań.

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Kołobrzegu – Stworzenie systemu rehabilitacji zawodowej, zmierzającej do zatrudniania osób niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

dokończenie na str. 21

Doroczne Zwyczajne Walne Zgromadzenie Członków KIG-R, które odbyło się 6 czerwca w CKiR w Konstancinie-Jeziornej, otworzył prezes Izby Włodzimierz Sobczak witając gości i dokonując podsumowania działań tej organizacji w minionym roku.

Podsumowanie i perspektywy działania

Był on bardzo trudny, a przedstawiciele Izby brali udział we wszystkich etapach konsultacji społecznych dotyczących rządowego projektu ustawy o rehabilitacji. Niewątpliwym wpływem na odrzucenie tego projektu przez Sejm w maju ubiegłego roku miała konsolidacja organizacji środowiskowych, które jednoznacznie zaopiniowały go negatywnie.

XIV

Następnie W. Sobczak zaprezentował pięć projektów realizowanych przez Izbę, a finansowanych ze środków unijnych i PFRON oraz główne płaszczyzny działalności KIG-R: informacyjną, promocyjną, wydawniczą i szkoleniową. Podkreślił, że kierunki wspierania działalności gospodarczej i rehabilitacyjnej członków Izby są kreowane i monitorowane przez komisje stałe Rady KIG-R.

Prezes Sobczak przedstawił również priorytetowe kierunki działalności tej organizacji w roku bieżącym, wśród których znalazły się: aktywne uczestnictwo w dyskusji nad kształtem przyszłego systemu wspierania zatrudniania osób niepełnosprawnych, współpraca z organizacjami europejskimi, w tym z Workability Europe, działania na rzecz spójności rozwiązań systemowych w zakresie kompleksowej rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

Roman Sroczyński, prezes Zarządu PFRON był pierwszym z gości, którzy zabrali głos. Dzieliąc się swoimi refleksjami zastanawiał się nad przyczynami stagnacji w poziomie zatrudnienia osób niepełnosprawnych i zbyt niskim otwarciem otwartego rynku pracy na tę grupę potencjalnych pracobiorców, uznając, że należy zwiększyć nacisk na ich zatrudnianie przez administrację publiczną, a także na terenach wiejskich i w małych

miastach. Ponieważ – zdaniem Sroczyńskiego – obowiązujący system jest już nieefektywny i wymaga zmian, powinny one pójść w kierunku znacznego powiększenia strumienia środków przeznaczanych na rehabilitację zawodową.

O tym, że obie organizacje są na siebie skazane w walce o kształt przyszłego systemu rehabilitacji mówiła Jadwiga Wcisło, przewodnicząca Krajowej Sekcji Osób Niepełnosprawnych NSZZ „Solidarność”, zapewniając, iż Związek widzi potrzebę obrony chronionych miejsc pracy.

Henryk Waszkowski, prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Walki z Kalectwem podkreślił, iż nie należy zbyt pochopnie nawoływać do likwidacji ZPCh, jest to bowiem równoprawny segment rynku pracy do rynku otwartego. Należy natomiast zabiegać o to, by w obu tych segmentach powstawało jak najwięcej miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.

Niezwykle ważna rola jaką pełni KIG-R w środowisku przedsiębiorców – promowanie idei łączenia interesów gospodarczych i społecznych, jaką jest aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych, została podkreślona w liście Andrzeja Arendarskiego, prezesa Krajowej Izby Gospodarczej, odczytanym przez dyrektora jego gabinetu – Jerzego Gaguckiego.

dokończenie na str. 9

W tym roku przypada 60 rocznica zjednoczenia ruchu niewidomych i 55-lecie utworzenia Polskiego Związku Niewidomych. Ważne daty – kamienie milowe w historii tego ruchu prezentujemy poniżej.

Obchodom jubileuszowym Związek nadał hasło „Otwarcie na świat – PZN 2006”, zaś – doceniając jego ponad półwieczną działalność – honorowy patronat nad nimi objął Lech Kaczyński, prezydent RP wraz z Małżonką. Godność przewodniczącego Komitetu Honorowego przyjął JE ks. kardynał Józef Glemp – prymas Polski, a w jego skład weszli prominentni przedstawiciele parlamentu i rządu.

Kwiaty i gratulacje odbierała przewodnicząca Anna Woźniak-Szymańska i dyrektor Małgorzata Pacholec

Jesteśmy mocni siłą naszych przyjaciół

Kulminacją jubileuszowych uroczystości była Wielka Gala Niewidomych i Ich Przyjaciół, która odbyła się 5 czerwca, w Studiu Koncertowym Polskiego Radia w Warszawie. Wśród jej gości znaleźli się m.in. przedstawiciele Kancelarii Prezydenta RP, minister Paweł

Wypych – pełnomocnik rządu ds. osób niepełnosprawnych, przedstawiciele resortów kultury i zdrowia. Marian Leszczyński – zastępca prezesa Zarządu PFRON, przedstawiciele NFZ, samorządu województwa mazowieckiego i miasta stołecznego Warszawy, duchowieństwa, mediów, innych instytucji

i organizacji pozarządowych oraz liderzy PZN z terenu całego kraju.

Gości i uczestników Gali serdecznie powitała Anna Woźniak-Szymańska, przewodnicząca Zarządu Głównego PZN podkreślając, iż Związek tworzy ponad 70-tysięczną zbiorowość inwalidów wzroku, zbiorowość otwartą na świat i ludzi.

Występ Haliny Frąckowiak

Recital Ewy Bem przyjęto owacyjnie

Wystąpienie ministra Pawła Wypycha

Kapela „Drewutnia”

Fragment audytorium Gali

„Solidarność oznacza również solidarność obywateli ponad barierami fizycznej sprawności” – ta ważna konstatacja znalazła się w odczytanym liście gratulacyjnym sygnowanym przez minister Elżbietę Jakubiak – sekretarza stanu, szefa Gabinetu Prezydenta RP, w imieniu prezydenta Lecha Kaczyńskiego. Odczytano również adres gratulacyjny prymasa Józefa Glempa wraz z błogosławieństwem dla członków PZN, osób niewidomych i wszystkich instytucji i osób ich wspierających.

Takich pism gratulacyjnych z okazji jubileuszu wpłynęło znacznie więcej, m.in. od Marka Jurka – marszałka Sejmu, minister Ewy Sowińskiej – rzecznika praw dziecka, Leszka Balcerowicza – prezesa NBP i Bronisława Wildsteina – prezesa TVP.

– To będzie prawdziwa Gala Mistrzów – zapewniła prowadząca ją red. Anna Popek z Polskiego Radia – bowiem na tej scenie wystąpią prawdziwi mistrzowie to jest ludzie, którzy musieli pokonać wiele trudności. Mimo to potrafią cieszyć się światem, a świat potrafi cieszyć się z tego, że jest obdarzany ich twórczą obecnością.

Zabrzmiało więcej niż obiecująco, jednak Anna Popek nic nie przesadziła, a koncert brawurowo i jednocześnie lirycznie rozpoczęła jedna z jego gwiazd – Halina Frąckowiak, piosenką „Przystanek bez drogowskazu” ze swej najnowszej płyty. Pozostałą jego część wypełniły prezentacje wokalne osób z dysfunkcją wzroku, które mają już liczący się dorobek i są rozpoznawalne na szerokiej scenie muzycznej. W Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego zabrzmiały m.in. standardy jazzowe w wykonaniu Bronisława Harasiuka, z akompaniamentem Bogdana Hołowni, napojone liryzmem, acz nie pozbawione witalności i energii piosenki Wiesławy Stolarczyk i Sebastiana Kowalczyka, bohaterski i zniewalający tenor Armada Perykietki, tęskne, kresowe brzmienia lubelskiej Kapeli „Drewnutnia”, czy melodyjne zestroje wokalne zespołu „Nadzieja” z Krakowa.

Ten ostatni został laureatem nagrody muzycznej im. majora Hieronima Baranowskiego za 2005 r., a wręczyła ją Małgorzata Pacholec, dyrektor ZG PZN.

W koncercie czynny udział wzięli również Tadeusz Golachowski, który na saksofonie tenorowym najpierw tworzył tło muzyczne, a później ujawnił się jako wrażliwy i pełen temperamentu instrumentalista.

Koncert zakończyła kolejna gwiazda – Ewa Bem, porywająco wykonując zarówno swoje znane, naznaczone swingową rytmiką przeboje, ale również nowe, już bardziej liryczne, w których debiutowała jako autorka tekstów. Jej obycie sceniczne, perfekcyjne, a jednocześnie nie wykluczające pewnej estradowej swobody interpretacji sprawiły, iż uczestnicy żądali bisów, a zegnali artystkę owacją na stojąco.

Zespół „Nadzieja” – laureat nagrody muzycznej za 2005 r.

W trakcie koncertu przedstawiono również film dokumentalny obrazujący bieżącą działalność PZN, m.in. Bibliotekę Centralną Związku i jego Zakład Nagrań i Wydawnictw, od lat 60 wydający kasety magnetofonowe z tzw. książkami mówionymi.

Galę zakończył niezwykle, tym bardziej że nie zaplanowany konkurs, w którym zaprezentowano kilkanaście fragmentów utworów literackich w wykonaniu aktorów i lektorów, którzy na przestrzeni ostatnich kilkudziesięciu lat używali swego głosu do produkcji książek mówionych dla niewidomych. Nieśamowitości przedsięwzięciu dodał

fakt, że były to osoby, które już odeszły na zawsze. Głosy te miał przypisać do ich właścicieli tajemniczy „głos”, który zza kulis towarzyszył i współtworzył Galę. Okazało się jednak, iż głosy te znakomicie potrafią rozpoznać sami uczestnicy i w większości czynili to szybko i bezbłędnie. Dla nich ci lektorzy tak naprawdę nigdy nie odeszli, a może się okazać, że dla wielu jeszcze długo nie odejdą.... Wśród rozpoznanych głosów znalazły się m.in. Darii Trafankowskiej, Piotra Olędzkiego, Antoniny Gordon-Góreckiej, Jerzego Michotka, Mariusza Dmochowskiego, Ludwika Benoit, Hanny Bielickiej i Krzysztofa Kołbasiuka.

Tajemniczym „głosem” wkrótce okazał się Andrzej Głowacki, reżyser Gali, któremu kwiaty i wyrazy wdzięczności przekazała dyrektor Małgorzata Pacholec. Dziękując wszystkim, którzy współpracują i wspomagają Związek powiedziała m.in.: – Jesteśmy mocni siłą naszych przyjaciół. Dziękuję im za to, że są z nami.

Osiągnięcia i niewątpliwy dorobek PZN są efektem zapału, wiedzy i umiejętności znacznej grupy osób, które całymi latami tworzyły podstawy działalności tego Związku, są efektem jego 55-letniej tradycji – podkreślił w swym wystąpieniu minister Paweł Wypych.

PZN jest wzorem i przykładem dla wielu organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z różnymi dysfunkcjami. Organizacja ta przeszła wiele skomplikowanych zakrętów, jak wiele innych w zmieniającej się rzeczywistości społeczno-gospodarczej, jednak okrzepła i rozwija swoją działalność, służąc swą wiedzą i doświadczeniem nie tylko swoim członkom.

Do licznych życzeń i gratulacji, które złożono z okazji jubileuszu na ręce władz Związku przyłącza się również redakcja „Naszych Spraw”. Życzymy wielu jeszcze lat równie owocnej działalności samopomocowej na rzecz osiągnięcia przez osoby z dysfunkcją wzroku pełnej niezależności zawodowej i życiowej oraz umożliwienia im życia w otwartym społeczeństwie.

Radek Szary
fot. ina-press

Ważne daty w historii ruchu niewidomych i Polskiego Związku Niewidomych

- **Rok 1946** Zjazd zjednoczeniowy w Chorzowie. Z połączenia kilku regionalnych stowarzyszeń niewidomych powstaje Związek Pracowników Niewidomych Rzeczypospolitej Polskiej, organizacja o charakterze federacyjnym pod przewodnictwem dr. Włodzimierza Dolańskiego.
- **Rok 1948** Powołanie do życia miesięcznika „Pochodnia” wydawanego w brajlu.
- **Rok 1951 (czerwiec)** – Utworzenie nowego ogólnopolskiego stowarzyszenia pod nazwą Polski Związek Niewidomych. Zgodnie ze statutem jego członkiem mogła zostać każda osoba legitymująca się inwalidztwem pierwszej lub drugiej grupy z tytułu utraty wzroku. Dzieci do lat osiemnastu uzyskiwały status członka podopiecznego.
- **Rok 1956** Oddanie do użytku nowej siedziby PZN – budynku przy ul. Konwiktorskiej 9 w Warszawie, do której przeniesiono obok Zarządu Głównego rozrzucone po całej stolicy placówki Związku, m.in.: drukarnię brajlowską, redakcję czasopism, bibliotekę i wypożyczalnię książek. W kolejnych województwach powstawać zaczęły okręgi PZN, a na terenie powiatów – koła. W tym samym roku PZN odzyskał ośrodek leczniczo-rehabilitacyjny w Muszynie, wybudowany w okresie międzywojennym przez Związek Ociemniałych Żołnierzy RP.
- **Rok 1961** W siedzibie PZN przy ul. Konwiktorskiej 9 uruchomiono studio nagrań książek mówionych. Od tej pory popularni polscy aktorzy i lektorzy systematycznie nagrywają beletrystykę, literaturę popularno-naukową i podręczniki. Ten szczególny rodzaj księgozbioru dostępny jest na miejscu w wypożyczalni i za pośrednictwem poczty.
- **Lata 60. i 70.** Dalszy rozwój Związku i działań na rzecz środowiska osób z uszkodzonym wzrokiem, m.in. w zakresie rehabilitacji, zabezpieczenia społecznego oraz pracy kulturalno-edukacyjnej.
- **Rok 1976** Oddanie do użytku nowego budynku PZN przy ul. Konwiktorskiej 7, do którego przeniosła się m.in. Biblioteka Centralna, Studio Nagrań oraz redakcja czasopism.
- **Lata 80.** Stały wzrost liczby sprzętu przekazywanego przez PZN osobom z uszkodzonym wzrokiem, w tym m.in. sprowadzanych z zagranicy monookularów, aparatów słuchowych i pierwszych komputerów.
- **Rok 1990** PZN pozyskuje Ośrodek Rehabilitacji i Szkolenia w Bydgoszczy, w którym organizowane są ogólnopolskie szkolenia z zakresu rehabilitacji podstawowej dla osób ociemniałych i tracących wzrok.
- **Lata 90.** Majątek Związku wzbogacił się o dwa nowe ośrodki leczniczo-rehabilitacyjne w Ustroniu Morskim oraz w Ciechocinku. Umożliwiło to organizację specjalistycznych turnusów rehabilitacyjnych, m.in. dla osób nowo ociemniałych z różnych części Polski. Obecnie trwa ich rozbudowa i modernizacja.
- **Rok 2006** PZN zrzesza blisko 75 tysięcy członków i obejmuje siecią swoich jednostek organizacyjnych cały kraj. W każdym z 16 województw działa okręg PZN posiadający osobowość prawną. Pracuje także blisko 400 kół terenowych, których rozmieszczenie jest zgodne z podziałem kraju na powiaty i gminy.

Głównym celem działalności Polskiego Związku Niewidomych jest:

- objęcie opieką i wsparciem wszystkich osób, które straciły lub tracą wzrok,
- nauczanie ich samodzielnego funkcjonowania, w tym wykonywania różnych czynności technikami pozawzrokowymi,
- przeciwdziałanie izolacji i poczuciu osamotnienia przez włączenie w aktywny nurt życia społeczno-zawodowego.

Polski Związek Niewidomych:

- > prowadzi poradnictwo i udziela informacji:
 - osobom niewidomym na temat: rehabilitacji, leczenia, zatrudnienia, przepisów prawnych, zaopatrzenia w specjalistyczny sprzęt ułatwiający funkcjonowanie i pomoce dydaktyczne, a także rozwiązywania różnych problemów życiowych;
 - rodzicom, opiekunom i specjalistom w zakresie: wychowania oraz kształcenia dzieci niewidomych i słabowidzących, także z dodatkowymi zaburzeniami rozwojowymi;
- > szkoli nauczycieli, instruktorów rehabilitacji i innych specjalistów pracujących z osobami niewidomymi i na ich rzecz oraz rodziców i opiekunów tych osób;
- > organizuje:
 - szkolenia indywidualne i grupowe dla osób niewidomych i słabowidzących z zakresu nauki brajla, usprawniania widzenia, samodzielnego i bezpiecznego poruszania się oraz wykonywania czynności życia codziennego, bezwzrokowej obsługi komputera, telemarketingu i aktywnego poszukiwania pracy,
 - specjalistyczne turnusy rehabilitacyjne;
- > zaopatruje osoby niewidome i słabowidzące w:
 - czasopisma i książki wydawane w brajlu, druku powiększonym i na nośnikach elektronicznych,
 - książki „mówione”, m.in. lektury szkolne;
- > rozwija działalność kulturalną niewidomych organizując koncerty, wystawy, plenery artystyczne;
- > pomaga w pozyskaniu psa-przewodnika i w jego utrzymaniu;
- > współpracuje z różnymi instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w rozwiązywaniu różnych problemów życiowych swoich członków;
- > prowadzi kampanie promocyjne informując społeczeństwo o specyficznych potrzebach środowiska, które reprezentuje;
- > podejmuje działania na rzecz wprowadzania potrzebnych lub zmian niekorzystnych uregulowań prawnych dotyczących środowiska osób niewidomych i słabowidzących.

Szczegółowe informacje dotyczące korzystania z różnych form rehabilitacji osób niewidomych i słabowidzących można znaleźć na stronie: www.pzn.org.pl lub pod numerem telefonu: 022. 635 52 84.

Brak propozycji systemowych, pozorowane konsultacje

Jubileuszową Galę z okazji 55-lecia PZN poprzedziła konferencja prasowa, na której informacji o historii i bieżącej, szerokiej działalności Związku udzieliły Anna Woźniak-Szymańska, przewodnicząca Zarządu Głównego PZN i Małgorzata Pacholec, dyrektor tej organizacji.

Punkt widzenia PZN na kierunek zmian proponowanych przez Ministerstwo Pracy w obowiązującej ustawie o rehabilitacji przedstawiony przez Annę Woźniak-Szymańską był – w naszym odczuciu – najbardziej interesującym i symptomatycznym fragmentem jej wystąpienia.

– Od kilku miesięcy trwają prace nad nowelizacją ustawy o rehabilitacji – powiedziała przewodnicząca. – Najbardziej nas niepokoi, iż działania idą w kierunku praktycznej likwidacji zakładów pracy chronionej, a zatrudnianie osób niepełnosprawnych ma przejąć otwarty rynek pracy. To wylewanie dziecka z kąpielą, ZPCh mają bowiem wieloletnie doświadczenia w zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, również świadczą na ich rzecz szereg dodatkowych usług, zaś przy wysokim bezrobociu ogólnym szanse wejścia tej grupy potencjalnych pracowników na otwarty rynek pracy są znikome. Taki eksperyment już raz przeprowadzono w 1989 roku likwidując spółdzielce związku, a skutkiem było radykalne pogorszenie warunków funkcjonowania spółdzielni inwalidów i spółdzielni niewidomych. Teraz ponownie brak jest propozycji rozwiązań systemowych, a już usiłuje się nam udowodnić, że ZPCh to przeżytek, nie proponując nic w zamian. Ta forma zatrudniania osób niepełnosprawnych być może nie jest rozwiązaniem idealnym, ale to właśnie w ZPCh pracuje znaczna ich liczba, w tym osób niewidomych. Bardzo się boimy takich niewyważonych rozwiązań tym bardziej, że system konsultacji społecznych pozostawia wiele do życzenia. Owszem, naszych głosów się słucha, cóż z tego, bo chyba się ich nie słyszy. Zasadniczo nie są one bowiem uwzględniane w przyjmowanych przez parlament i rząd rozwiązaniach prawnych – zakończyła ten wątek przewodnicząca Anna Woźniak-Szymańska.

(rhr)

WALNE ZGROMADZENIE KIG-R

Podsumowanie i perspektywy działania

dokończenie ze str. 5

Jako ostatni głos zabrał w imieniu Krajowego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Inwalidów i Spółdzielni Niewidomych Kazimierz Szempliński, przewodniczący Rady Nadzorczej tej organizacji, nawiązując do zmian, które nastąpią w prawie europejskim po wygaśnięciu Rozporządzenia KE nr 2204/2002 i akcentując konieczność wspólnych działań organizacji środowiskowych celem ochrony miejsc pracy osób niepełnosprawnych.

Przed prezentacją sprawozdania finansowego, analizą bilansu KIG-R oraz podjęciem uchwał przez Walne Zgromadzenie prezes W. Sobczak uroczystie wręczył Certyfikat Członka KIG-R przedstawicielowi USI Spółdzielni Wielobranżowej z Poznania (na zdjęciu poniżej) oraz plaketę gratulacyjną z okazji 15-lecia firmy MAR-ROM z Orońska k. Radomia.

G.S.

fot. ina-press

Zgromadzenie Przedstawicieli Członków POPON

8 czerwca w Warszawie odbyło się Zwyczajne Sprawozdawczo-Wyborcze Zgromadzenie Przedstawicieli Członków Polskiej Organizacji Pracodawców Osób Niepełnosprawnych. Wybrano nowe składy Rady Krajowej POPON oraz Komisji Rewizyjnej. Przewodniczącą Rady Krajowej została pani Barbara Pokorny.

Członkami Rady Krajowej zostali wybrani: Józef Bodziony, Wiesław Chrzanowski, Zbigniew Czerwiński, Maciej Dudek, Edward Laufer, Jan Kubalewski, Kazimierz Małaczewski, Sławomir Michalski, Roman Sperzyński, Jan Zajac.

Członkami Komisji Rewizyjnej zostali wybrani: Ryszard Gawron, Mieczysław Majczak, Henryk Pąpka, Wacław Posadzki, Zbigniew Piechociński, Barbara Rabenda, Anastazja Szymańska, Alicja Wajchert.

Przyjęto także uchwały w sprawie: zmian w Statucie POPON, zatwierdzenia sprawozdania z działalności Rady Krajowej, Zarządu Krajowego, Komisji Rewizyjnej POPON i sprawozdania finansowego za rok 2005, udzielenia absolutorium dla Rady Krajowej oraz Przewodniczącego Rady Krajowej, planu finansowego (budżetu POPON) i programu działania na rok 2006.

Info: POPON

Zgromadzenie z udziałem parlamentarzystów

dokończenie ze str. 3

a środki na ten cel – systematycznie ograniczane. Zwrócił też uwagę, na nie spotykaną w innych krajach praktykę planowania w budżetach agend państwowych znacznych środków (35 mln zł w pięciu agendach, w tym 27 mln zł tylko w ZUS) na niezatrudnianie osób niepełnosprawnych, co nazwał elementem ich dyskryminacji przez państwo.

Natomiast pewną wizję całościowego systemu wyrównywania szans osób niepełnosprawnych – zgodnie z konstytucyjną zasadą równości wszystkich obywateli – przedstawił Andrzej Palka z Fundacji Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej im. św. Stanisława Kostki. W tym spójnym Systemie Wyrównywania Szans, którego zarys prezentowaliśmy na łamach „Naszych Spraw” dwa lata temu, precyzyjnie określono cele do osiągnięcia, zadania i role wszystkich organów administracji państwowej i samorządowej oraz innych instytucji i podmiotów działających na rzecz tego środowiska.

W najbliższym czasie postaramy się szerzej zaprezentować wystąpienie T. Krasonia, określające oczekiwania organizacji pozarządowych w odniesieniu do założeń systemowych oraz przypomnieć i rozwinąć główne konstytuanty Systemu Wyrównywania Szans.

Wśród parlamentarzystów biorących udział w spotkaniu znaleźli się: Rajmund Moric – przewodniczący sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, Jarosław Duda – zastępca przewodniczącego tej Komisji oraz jej członkowie: Danuta Pietraszewska (również członek Podkomisji Stałej ds. Osób Niepełnosprawnych) i Eugeniusz Wycisło, obecni byli również poseł Edmund Maniura i senator Władysław Sidorowicz z senackiej Komisji Rodziny i Polityki Społecznej, a także asystenci innych parlamentarzystów.

W swych wystąpieniach z dużym uznaniem wyrazili się oni o perfekcyjnej organizacji konferencji oraz wysoko

ocenili merytoryczny poziom wypowiedzi i prezentacji, znamionujący dogłębną znajomość poruszanych zagadnień.

Rajmund Moric zaakcentował, iż bardzo pozytywnie odbiera konsolidację tak różnych organizacji środowiskowych, które mogłyby mieć rozbieżne interesy, a potrafią znaleźć platformę porozumienia. Poinformował, iż do Komisji nie wpłynął dotychczas żaden projekt nowelizacji ustawy o rehabilitacji, a problematyka dotycząca osób niepełnosprawnych nie była przedmiotem jej posiedzeń. Wysoko ocenił wiedzę

Przedstawiciele sygnatariuszy na Zgromadzeniu

referentów oraz zaproponowane cele i sposób funkcjonowania docelowego systemu, w którym wszystkie ogniwa zają się, zasugerował również, by organizacje środowiskowe wypracowały własny projekt nowej ustawy o rehabilitacji, byłby on wówczas rozpatrywany równoległe z projektem rządowym.

Poseł Moric podkreślił również, że rząd ten realizuje ideę państwa solidarnego, a to oznacza solidarność również ze środowiskiem osób niepełnosprawnych.

Mianem wizjonerskich określił Jarosław Duda niektóre z wystąpień; zdiagnozowały one sytuację i określiły perspektywę systemu wspomagania osób niepełnosprawnych. Zaapelował do swych kolegów z Komisji by nie przyczyniali się do dalszych doraźnych zmian prawnych w omawianym zakresie, bo mogą one doprowadzić do

rozpadu resztek funkcjonującego systemu. Bardzo pozytywnie ocenił wiele z przedstawionych propozycji uznając, że idą one we właściwym kierunku. Wśród koniecznych zmian wyszczególnił sposób funkcjonowania PFRON, który ewoluował w niewłaściwym kierunku, a obecnie jest „urzędem do spraw przestrzegania procedur”, które nie zawsze są przyjazne osobom niepełnosprawnym. Konieczność decentralizacji tej instytucji musi jednak pociągnąć za sobą konieczność „znaczenia” jej środków przeznaczonych na zaspokajanie potrzeb osób niepełnosprawnych, inaczej „wyciekną” one z systemu.

Poseł Duda poparł propozycję Rajmunda Morica dotyczącą opracowania przez środowisko projektu nowej ustawy, a w imieniu Prezydium Komisji zadeklarował w tym zakresie jej pomoc.

Pozytywnie ustosunkowała się do tego również Danuta Pietraszewska podkreślając, że nie wolno dopuścić do dalszego zmniejszenia środków dla osób niepełnosprawnych, co już miało miejsce w budżecie

na rok bieżący, w którym zmniejszono je o ok. 500 mln zł.

Z kolei senator Sidorowicz zaprosił uczestników spotkania na wspólne posiedzenie senackich Komisji Zdrowia oraz Rodziny i Polityki Społecznej, które ma zapoczątkować dyskusję dotyczącą powstania ustawy na wzór amerykańskiej ustawy o niepełnosprawnych Amerykanach (ADA).

Przedstawicielom władzy ustawodawczej wręczono wypracowane przez sygnatariuszy Porozumień Śląskiego i Dolnośląskiego stanowisko bardzo krytycznie oceniające i wskazujące negatywne konsekwencje wejścia w życie projektu nowelizacji ustawy o rehabilitacji oraz inne materiały źródłowe i oceny, z których część przedstawiamy obok.

(rhr), G.S.
fot. ina-press

STANOWISKO

w sprawie projektu nowelizacji Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Ze względu na fakt, iż Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych przygotowało projekt nowelizacji Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 20 lutego, a następnie z 14 kwietnia 2006 r., sygnatariusze Porozumień Śląskiego i Dolnośląskiego kierują na ręce Pani/Pana Posła następujące oświadczenie:

1. W dniu 10 stycznia 2006 roku na spotkaniu konsultacyjnym Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych z pracodawcami osób niepełnosprawnych **Pan Minister Paweł Wypych** deklarował **wolę współpracy ze środowiskiem pracodawców osób niepełnosprawnych, konsultowania projektów zmian w regulacjach prawnych i zerwanie z tradycją dokonywania cząstkowych nowelizacji ww. ustawy, co przyjęte zostało z zadowoleniem.**
2. W dniu 20 lutego 2006 roku, na kolejnym spotkaniu konsultacyjnym wspomniano o przygotowywanej nowelizacji, określając ją jednoznacznie jako **nowelę mało istotną dla pracodawców, jedynie „porządkującą i czyszczącą” elementy systemu wsparcia dla pracodawców i nie rodzącą znaczących skutków fiskalnych dla pracodawców osób niepełnosprawnych**, a więc nie stanowiącą żadnego zagrożenia dla pracodawców, a tym samym zatrudnionych osób niepełnosprawnych.
3. W ostatnim stanowisku Krajowej Rady Zatrudnienia Osób Niepełnosprawnych zawarte zostały jednoznaczne i oczywiste dla środowiska **postulaty o zaniechaniu przez Rząd RP wszelkich działań zmierzających do nowelizacji aktualnego stanu prawnego**, a skoncentrowaniu się na wypracowaniu wspólnych założeń do nowego systemu wsparcia (wyrównywania szans) osób niepełnosprawnych, a następnie wypracowanie projektu ustawy, która w sposób kompleksowy mogłaby rozwiązać problem zatrudnienia osób niepełnosprawnych.
4. Projekt nowelizacji ustawy, który w ostatnich dniach dotarł do pracodawców, **stanowi według nas rażące naruszenie wcześniej określonych przez strony zasad współpracy i podważa wiarygodność intencji Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych.**
5. **Projekt ten nie jest „zmianą kosmetyczną”,** lecz w sposób drastyczny ogranicza dotychczasowe wsparcie przez budżet Państwa i PFRON udzielane osobom niepełnosprawnym będącym w zatrudnieniu.
6. Wdrożenie tej nowelizacji może przynieść katastrofalne skutki dla pracodawców, a tym samym drastycznie

ograniczyć poziom zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

7. **W przypadku uchwalenia tej nowelizacji, dalsze wspólne prace nad nowym projektem ustawy o wspieraniu zatrudnienia mogą nie mieć już żadnego sensu**, nie ze względów ideologicznych, ale przede wszystkim praktycznych, gdyż skutki zaproponowanej noweli mogą wyeliminować z rynku bardzo wielu dotychczasowych pracodawców osób niepełnosprawnych, szczególnie z grona firm o charakterze spółdzielczym.
 8. Doskonale zdajemy sobie sprawę, iż **dotychczasowy system refundacji składek na ubezpieczenie społeczne wymaga modyfikacji, jednakże zaproponowany sposób rozwiązania tego problemu uznajemy za niedopuszczalny i szkoda, iż w tak istotnej kwestii nie skorzystano z merytorycznej współpracy przy budowaniu projektu zmian z przedstawicielami środowiska osób niepełnosprawnych.**
 9. Odstąpienie od możliwości finansowania przez PFRON składek na ubezpieczenie społeczne od zatrudnionych pracowników niepełnosprawnych w kwocie około **450 mln zł** w skali roku oraz w związku z propozycją zmiany artykułu 26a ust. 5 pkt 2, spowoduje bardzo **duże straty finansowe (bilansowe) i utratę płynności finansowej**, szczególnie w grupie średnich i dużych pracodawców osób niepełnosprawnych. Sytuację znacząco pogorszy jeszcze zmiana systemu refundacji składek na ubezpieczenie społeczne odprowadzanych przez pracodawcę.
 10. Wyżej przedstawione, bezpośrednie skutki wprowadzenia projektowanej nowelizacji w życie, mogą przyczynić się do upadłości lub likwidacji wielu przedsiębiorstw, a tym samym do **utraty pracy przez kilkadziesiąt tysięcy pracowników, w tym pracowników niepełnosprawnych.** Pośrednie, społeczne skutki tego zjawiska będą na pewno bardzo znaczące.
- Wobec powyższego kierujemy do Pani / Pana prośbę o uwzględnienie w ewentualnym procesie legislacyjnym argumentów i propozycji strony społecznej oraz rezygnację z takiego sposobu rozwiązania problemu modyfikacji systemu refundacji składek na ubezpieczenie społeczne i przeprowadzenie merytorycznych rozmów w gronie ekspertów rządowych oraz konsultantów ze strony pracodawców, w celu wypracowania rozwiązania, które z jednej strony pozwoli na bardziej kompromisowe i racjonalne rozwiązanie tego problemu, a z drugiej nie wyrządzi tak poważnych szkód ekonomicznych i społecznych.**

Przewodniczący Prezydium
Porozumienia Dolnośląskiego
Jerzy Kowalew

Przewodniczący Prezydium
Porozumienia Śląskiego
Krzysztof Pasternak

ŚLĄSKIE I DOLNOŚLĄSKIE POROZUMIENIE
organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych

Wybrane aspekty dotychczasowych warunków funkcjonowania pracodawców osób niepełnosprawnych

Pragniemy przypomnieć, że zakłady pracy chronionej utworzono w 1991 roku, w oparciu o zapisy Ustawy o zatrudnieniu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych z dnia 9 maja 1991 roku, powstałej i uchwalonej m.in. z inicjatywy posłów ówczesnej koalicji rządzącej. Ustawa ta miała i w dużej części zrealizowała zadania określone w preambule, gdzie uznano „potrzebę realizacji zasady równości szans osób niepełnosprawnych w społeczeństwie oraz tworzenia polityki zatrudniania tych osób, mając na celu rehabilitację zawodową i społeczną”.

Jednocześnie należy przypomnieć, że do uchwalenia tejże Ustawy przyczyniły się tragiczne doświadczenia spółdzielni inwalidów w latach 1989-1991, jedyne do tej pory pracodawcy osób niepełnosprawnych oraz możliwość stworzenia rynku pracy dla niepełnosprawnych w warunkach gospodarki rynkowej.

Od tej pory praktycznie, co roku dokonywano zmian albo w samej Ustawie, albo w innych, które to zmiany, niezależnie od zniekształcania pierwotnego charakteru jej zapisów, powodowały olbrzymią niepewność w środowisku, przeznaczanie dużego wysiłku na działania dostosowawcze oraz brak możliwości spokojnego i perspektywicznego prognozowania i planowania pracy.

Należy także nadmienić, iż niewiele z tych nowych regulacji było akceptowanych przez organizacje reprezentujące środowiska zrzeszające osoby niepełnosprawne i pracodawców osób niepełnosprawnych.

W roku 1997 uchwalono nową Ustawę o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, do której także wprowadzano w kolejnych latach wiele istotnych zmian, bardzo rzadko korzystając z opinii środowisk mających doświadczenie w sprawach zatrudniania i rehabilitacji osób niepełnosprawnych pomimo, iż opinie te były niejednokrotnie bardzo korzystne dla ustawy.

Z inicjatywy strony rządowej w grudniu 2002 roku doprowadzono do kompleksowej nowelizacji Ustawy o rehabilitacji (...) w intencji doprowadzenia jej zapisów do wymogów Unii Europejskiej. Z tym przekonaniem pracodawcy i organizacje niepełnosprawnych przyjęły tę nowelę, która skutkowałą potrzebą przeprowadzenia radykalnych zmian strukturalnych w funkcjonowaniu ZPChr.

Od 1997 roku przeprowadzono ponad 40 nowelizacji Ustawy, nie mówiąc już o olbrzymiej częstotliwości zmian w aktach wykonawczych.

Ówczesny Rząd Rzeczypospolitej Polskiej miał wystarczająco dużą ilość czasu, aby w porozumieniu z pracodawcami doprowadzić do ewolucyjnych zmian w całym systemie rehabilitacji zawodowej i społecznej.

W 2004 roku po akcesji do Unii Europejskiej środowisko pracodawców osób niepełnosprawnych zostało po raz kolejny zaskoczony informacjami o niezgodności zapisów Ustawy z prawem unijnym i obowiązującymi w nim zasadami, szczególnie w zakresie udzielania pomocy publicznej.

Mimo braku określonych zapisów w obowiązującej Ustawie bardzo poważne ograniczenia nastąpiły w zakresie wydatkowania środków z Zakładowych Funduszy Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych ze względu na obowiązujące w tym zakresie prawo wspólnotowe.

W dniu 18 maja 2004 roku ukazało się Rozporządzenie Rady Ministrów (akcesja do Unii 1 maja 2004 r.) o sposobie rozliczania się z tzw. podwyższonych kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych zgodnie z Rozporządzeniem KE 2204/2002. O sytuacji pracodawców osób niepełnosprawnych, a tym samym zatrudnionych przez nich niepełnosprawnych może świadczyć fakt, iż wyżej przytoczone Rozporządzenie nowelizowane było 12 października, a następnie 7 grudnia 2004 roku. Ówczesne nowe władze w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej w ostatniej chwili poprzez te nowelizacje zapobiegły katastrofie na rynku pracy osób niepełnosprawnych.

Należy nadmienić, że generalne zasady i podstawy rehabilitacji zawodowej w Polsce, wbrew często głoszonym potocznym opiniom, są wysoko oceniane przez specjalistów i środowiska związane z niepełnosprawnymi w krajach Unii Europejskiej, gdzie nie istnieją jednolite i obowiązujące regulacje prawne w tej sferze rehabilitacji. Jest rzeczą oczywistą, że każdy system trzeba poprawiać i doskonalić, mając na uwadze fakt, że nie ma rozwiązań idealnych, a najważniejszą, nie do przecenienia zaletą, jest ich trwałość oraz przewidywalność i dotyczy to nie tylko sfery rehabilitacji osób niepełnosprawnych poprzez pracę.

Jesteśmy przekonani, że można szukać nowych metod, nie niszcząc przy okazji z takim trudem utrzymanych resztek rozwiązań systemowych, zawartych w Ustawach z 1991 i 1997 roku, opartych także na doświadczeniach, często pozytywnych, dawnej spółdzielczości inwalidów.

Do chwili obecnej nie udało się wypracować spójnego, alternatywnego dla systemu pracy chronionej, innego skutecznego sposobu zapewnienia dostępu osób niepełnosprawnych do konstytucyjnie zagwarantowanego prawa do pracy, a co za tym idzie do wielu innych, niezwykle istotnych, także z punktu widzenia oszczędności budżetowych, elementów rehabilitacji społecznej i leczniczej.

Ze względu na olbrzymie konsekwencje społeczne i gospodarcze, wszelkie zmiany muszą być poprzedzone rzetelną i obiektywną diagnozą stanu obecnego (całościową, a nie wybiórczą), a także symulacją skutków. Zmiany takie powinny też być rozłożone w czasie, a dla istotnych elementów powinien obowiązywać odpowiedni okres *vacatio legis*.

Ewentualne próby wprowadzenia drastycznych zmian w nagłym trybie i bez poważnej analizy wszystkich konsekwencji uważamy za bardzo groźne, ze względu na duże skutki społeczne, ekonomiczne, szczególnie dla środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.

ŚLĄSKIE I DOLNOŚLĄSKIE POROZUMIENIE
organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych

Ocena wybranych elementów systemu wsparcia zatrudnienia osób niepełnosprawnych

1. Dlaczego zróżnicowanie zakresu pomocy publicznej dla ZPChr a otwartego rynku pracy?

Opinia:

- 1) Uzyskanie statusu ZPChr wymaga spełnienia wysokich wymagań ustawowych w celu realizacji zadań szeroko pojętej rehabilitacji zawodowej, leczniczej i społecznej, czego nie wymaga się i nie jest realizowane na rynku otwartym.
- 2) Obowiązki i zakres zadań ZPChr, związanych np. z prowadzeniem zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej, leczniczej i społecznej, są logicznym i spójnym elementem procesu rehabilitacji osób niepełnosprawnych.
- 3) ZPChr powinny stanowić, po przeprowadzeniu określonych zmian prawnych, istotne ogniwo w procesie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych (WTZ, ZAZ, ZPChr, otwarty rynek).
- 4) ZPChr powinien wspierać niższy poziom rehabilitacji zawodowej (WTZ, ZAZ), jak i korzystać z zasobów tych poziomów, na podstawie określonych regulacji prawnych.
- 5) Otwarty rynek pracy mógłby być dopiero ostatnim ogniwem na drodze rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych (WTZ, ZAZ, ZPChr, otwarty rynek).
- 6) Otwarty rynek pracy nie dysponuje i nie będzie dysponował odpowiednią kadrami specjalistyczną z zakresu szeroko pojętej rehabilitacji, jak i bazą materialną niezbędną do realizacji procesu rehabilitacji.

2. Dlaczego turnusy rehabilitacyjne?

Opinia:

- 1) Nie należy oceniać turnusów rehabilitacyjnych tylko i wyłącznie przez dzisiejszą ocenę ich skuteczności i sposobów ich realizacji.
- 2) Nie można nie doceniać roli turnusów rehabilitacyjnych dla procesów integracyjnych osób niepełnosprawnych, realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej, leczniczej i społecznej.
- 3) Turnusy rehabilitacyjne przyczyniły się niewątpliwie do rozwoju bazy turystyczno-rehabilitacyjnej, poprawy standardów z zakresu jej wyposażenia i wzrostu poziomu świadczeń rekreacyjno-rehabilitacyjnych.
- 4) Stworzenie docelowego modelu turnusów rehabilitacyjnych (rehabilitacja lecznicza – poprawa stanu niepełnosprawności lub jego likwidacja,

integracja ze środowiskiem osób pełnosprawnych, szkolenia zawodowe i edukacja w trakcie trwania turnusów, ocena przydatności zawodowej osoby niepełnosprawnej itp.) jest możliwe i potrzebne w celu wzmocnienia ich roli i znaczenia w całym procesie rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

- 5) Możliwość korzystania z określonych źródeł finansowania tej formy rehabilitacji (ZFRON, PFRON) pozwala mimo wszystko na racjonalniejsze wykorzystanie środków finansowych niż w przypadku likwidacji tych źródeł i przejścia ich np. przez budżet państwa.

3. Usługi a produkcja

Opinia:

W dobie rewolucji informatycznej, masowego automatyzowania procesów wytwórczych, przyspieszonego tworzenia się społeczności postindustrialnych, zmian w strukturze zatrudnienia na korzyść większego udziału sektora usług i handlu niż bezpośrednio produkcyjnego, może budzić zdumienie próba administracyjnego wymuszenia charakteru podejmowanej przez osobę niepełnosprawnej pracy.

Chcielibyśmy pokreślić fakt, iż w krajach Europy Zachodniej i Ameryki Północnej, ok. 65-70 proc. ogółu zatrudnionych stanowią pracownicy zatrudnieni w szeroko pojętej sferze usług.

Dzisiaj przede wszystkim w tych dziedzinach należy szukać ograniczenia strefy bezrobocia w Polsce, a nie w kapitałochłonnej i materiałochłonnej produkcji i nie wydaje się, aby to ona stanowiła podstawową bazę do tworzenia nowych miejsc pracy dla niepełnosprawnych i nie tylko.

Poniżej pozwolimy sobie na przedstawienie nasuwających się uwag:

- 1) Zakłady pracy chronionej działające w sferze usług mają często kilkudziesięcioletnie tradycje w zatrudnianiu niepełnosprawnych, a więc duże doświadczenie w zapewnieniu odpowiednich warunków pracy, także w obiektach obcych.
- 2) Praca niepełnosprawnych w sferze usług przynosi dodatkowe efekty w zakresie integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem, porównywalne z pracą na otwartym rynku pracy.
- 3) Wielkość zatrudnienia tylko w tej grupie firm, w sytuacji ewidentnej i dużej skali bezrobocia, nie tylko wśród osób niepełnosprawnych, ma duże znaczenie ekonomiczne i społeczne.

- 4) Ewentualny kryzys w tej grupie ZPChr nie zostanie w żaden sposób „zneutralizowany” przez konkurencyjne podmioty, szczególnie w zakresie zatrudniania osób niepełnosprawnych.

- 5) Niezrozumiale wydają się próby podmiotowego dyskryminowania przedsiębiorstw usługowych, tym bardziej, że nic nie stoi na przeszkodzie, aby konkurencyjne podmioty także zatrudniały osoby niepełnosprawne, z pożytkiem dla tej grupy społecznej.

- 6) Niski poziom wykształcenia osób niepełnosprawnych w Polsce powoduje, że możliwość pracy w usługach może być dla większości jedyną szansą aktywności zawodowej.

- 7) W ostatnich latach firmy o charakterze usługowym ponosiły olbrzymie nakłady inwestycyjne w nowe technologie, szkolenia, rozbudowę własnej bazy materialnej, zarówno związanej bezpośrednio ze sferą produkcyjną, jak i rehabilitacyjną, medyczną itp., zastępując i wyręczając często instytucje państwowe, czego efektem jest znacząca trwałość struktury zatrudnienia i trwałość zatrudnienia dla niepełnosprawnych. Zmiana tego stanu rzeczy może spowodować straty poważne i nieuzasadnione.

- 8) Stereotypowy pogląd, iż koszty tworzenia stanowiska pracy w usługach są niskie jest niezgodny z rzeczywistością, gdyż na każde stanowisko pracy trzeba patrzeć przez pryzmat całej infrastruktury, bazy materialnej i organizacyjnej przedsiębiorstwa, bez których to stanowisko samodzielnie nie miałoby racji bytu.

- 9) Zwolnienia, a w skrajnym przypadku upadek wielu przedsiębiorstw usługowych spowoduje łańcuch kolejnych problemów (usługi służby zdrowia, kontrahenci, ośrodki rehabilitacyjne i ich funkcjonowanie, firmy obsługujące tak duże podmioty), których skali nawet nie jesteśmy w stanie do końca przewidzieć.

- 10) Warto sobie uświadomić, że większość zatrudnionych w usługach to pracownicy wykonujący często prace na rzecz innych podmiotów, w szeroko rozumianej gamie usług, z których najważniejsze to usługi

dozoru i ochrony mienia, usługi parkingowe, porządkowe, plakowania, archiwizowania, ale także wiele innych. Ich praca wspierana jest i organizowana przez wszystkie pozostałe struktury przedsiębiorstwa, na które ponoszone są przy konkurencyjnym rynku, olbrzymie nakłady materialne i niematerialne w sferze inwestycji, nowych technologii i organizacji pracy.

11) Trzeba też mieć świadomość, że o rodzaju wykonywanej pracy przez zatrudnionego niepełnosprawnego decyduje lekarz o określonych uprawnieniach, w porozumieniu z innymi służbami (zespół rehabilitacyjny), na podstawie wskazań i przeciwwskazań do pracy w orzeczeniu o niepełnosprawności.

12) Ze względu na fakt posiadania statusu ZPChr firmy te są poddawane drobiazgowej kontroli przez inspektorów PIP i sądzimy, że to nie w zakładach pracy chronionej występują problemy z egzekwowaniem prawa pracy, warunków ogólnych i szczególnych bhp, p. poż. itp. (patrz: supermarkety, firmy konkurencyjne – np. formy umów o pracę i ich konsekwencje np. kosztowe).

To w zakładach pracy chronionej prowadzone są tzw. karty stanowiska pracy, charakterystyki stanowiska pracy także w usługach ochrony mienia, co umożliwiła wgląd inspektorom pracy w szczególności zatrudnienia i ocenę związaną z dostosowaniem stanowiska do potrzeb i kwalifikacji osoby niepełnosprawnej.

13) Problem związany z udzielaniem pomocy publicznej i jej racjonalnością oraz efektywnością nie leży według nas w charakterze prowadzonej działalności (np. usługowej czy produkcyjnej), a przede wszystkim w sposobie jej udzielania i kryteriach jej przyznawania.

Tym bardziej trudne, a wręcz niemożliwe jest zróżnicowanie np. pomocy publicznej dla wsparcia

zatrudnienia osób niepełnosprawnych zatrudnionych w charakterze np. pracowników administracyjnych, informatyków, dyspozytorów, pracowników parkingu, obsługujących maszynę czyszczącą itp., itp., w jednym przypadku w przedsiębiorstwie o charakterze usługowym, a w drugim w przedsiębiorstwie wytwórczym czy produkcyjnym.

14) Żadnego wyodrębnionego miejsca pracy w usługach oraz kosztów ponoszonych na jego tworzenie nie można rozpatrywać w oderwaniu od nakładów ponoszonych na infrastrukturę niezbędną dla jego prawidłowego i efektywnego funkcjonowania. Mamy na uwadze oczywiście przedsiębiorstwa stabilne, nastawione na długotrwałą egzystencję na rynku, a nawet rozwój, a nie tworzone z myślą o krótkotrwałych, doraźnych efektach.

4. Dlaczego ryczałt?

Opinia:

1) Doświadczenia ewolucji Rozporządzenia RM z 18 maja 2004 r. wskazują, iż powrót do jego pierwotnej wersji spowodowałby katastrofę dla większości pracodawców osób niepełnosprawnych, co w oparciu o określone wyliczenia i analizy strony społecznej zostało dostrzeżone przez poprzednią ekipę rządową.

2) Nie ma możliwości ustalenia jednoznacznych i czytelnych kryteriów badania podwyższonych kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych.

3) Brak jest możliwości wydzielenia kosztów tworzenia stanowiska od innych nakładów i kosztów niezbędnych dla jego funkcjonowania.

4) Na firmę trzeba patrzeć jako na całość (infrastruktura, baza, system logistyczny, organizacja itp.), a nie w oparciu o pojedyncze stanowisko, które nie może funkcjonować w oderwaniu od całości firmy.

5) Odejście od systemu ryczałtowego spowoduje powstanie dodatkowych, nieuzasadnionych kosztów funkcjonowania systemu, jego weryfikacji

na wszystkich poziomach ich badania, rozliczania i kontroli. W sumie będzie to system dużo droższy i mniej efektywny.

6) Problemu podwyższonych kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych nie należy rozpatrywać z punktu widzenia charakteru działalności przedsiębiorcy, czy też z punktu widzenia charakteru wykonywanej pracy przez poszczególną osobę niepełnosprawną (ten charakter może ulegać zmianie). Próba takiego podejścia do problemu spowoduje olbrzymi chaos i jest praktycznie niemożliwa do uregulowania jednoznaczными zapisami prawnymi. Czy jest możliwe określenie innych kosztów funkcjonowania np. sprzątaczkę, referenta, informatyka, magazyniera itp., itp. w firmie usługowej a produkcyjnej?

7) Wydaje się, iż system udzielania pomocy dla pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne w formie ryczałtowanej, należałoby raczej zmodyfikować w celu zwiększenia stabilności zatrudnienia i jego efektywności w dłuższym okresie czasu. Jest to tym bardziej możliwe w przypadku ZPChr, które są bardziej trwałym elementem systemu rehabilitacji, niż w przypadku rynku otwartego.

Wyżej przedstawione opinie nie wyczerpują, ze względu na charakter niniejszego materiału, wszystkich uwag i aspektów związanych z odpowiedzialnością na postawione powyżej pytania.

Organizacje reprezentujące interesy osób niepełnosprawnych deklarują swoją wolę współpracy merytorycznej zarówno z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej, a szczególnie z Pełnomocnikiem Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Parlamentarzystami, w celu ewolucyjnego przebudowania systemu wsparcia zatrudniania osób niepełnosprawnych w sposób docelowy w interesie przede wszystkim tychże osób niepełnosprawnych.

Zachowano pisownię oryginału.

Sygnatariusze POROZUMIENIŃ Śląskiego i Dolnośląskiego:

Spółdzielczy Związek Rewizyjny w Katowicach
Dolnośląski Spółdzielczy Związek Rewizyjny we Wrocławiu
Zakład Usług Rehabilitacyjno-Socjalnych Sp. z o.o. w Katowicach
Śląski Związek Pracodawców ZPChr w Katowicach
Regionalna Spółdzielnia Usług Rehabilitacyjno-Socjalnych RESURS we Wrocławiu
Krajowa Izba Gospodarczo-Rehabilitacyjna O/Śląski w Katowicach
Porozumienie Branżowe Związek Pracodawców w Chorzowie

Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej im. św. Stanisława Kostki w Katowicach
Polska Organizacja Pracodawców Osób Niepełnosprawnych O/Śląski w Katowicach
Polska Organizacja Pracodawców Osób Niepełnosprawnych O/Dolnośląski we Wrocławiu
Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych we Wrocławiu
Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych w Jeleniej Górze

Dementi Biura Pełnomocnika

W majowym numerze „NS” w materiale „Dezinformacja, czy manipulacja” informowaliśmy o „rewelacjach”, o których donosiła „Gazeta Prawna” wieszcząc rychłą likwidację zakładów pracy chronionej przez Komisję Europejską. Wyrażaliśmy w nim też zdziwienie brakiem reakcji urzędów na szerzenie tak rażąco nieprawdziwych informacji.

Urząd, tzn. Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, jednak zareagował, ale dopiero po interwencji POPON, która wystąpiła z pismem prosząc o ustosunkowanie się do poruszanych kwestii.

Przedstawiamy odpowiedź Biura, która potwierdza nasze zarzuty o nieścisłościach i przekłamaniach w materiale „GP”.

MINISTERSTWO
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Biuro Pełnomocnika Rządu
Do Spraw Osób Niepełnosprawnych
ul. Gałczyńskiego 4, 00-362 Warszawa
DYREKTOR
BON-I-42110-181-PK/06

Warszawa, 2.06.2006 r.

Pan
Jan Zajac
Prezes Zarządu
Polskiej Organizacji
Pracodawców
Osób Niepełnosprawnych

Szanowny Panie Prezesie

W odpowiedzi na pismo z dnia 25 maja 2006 roku, znak: POPON/443/2006 Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych uprzejmie wyjaśnia, co następuje:

Przede wszystkim należy zaznaczyć, iż opublikowany w „Gazecie Prawnej” artykuł pana Łukasza Guzy pt. „Wkrótce koniec zakładów pracy chronionej” pełen jest nieścisłości, a nawet przekłamań. Sam tytuł przedmiotowego artykułu ma niewiele wspólnego z rzeczywistością, bowiem nie istnieją plany likwidacji chronionego rynku pracy. Jako osoba zajmująca się na co dzień problematyką dotyczącą funkcjonowania ZPCh bez trudu na pewno zorientował się Pan, iż wiedza autora artykułu z tego właśnie zakresu jest bardzo ograniczona. M.in. pisze on o „zamkniętych zakładach pracy chronionej”, choć jak Pan doskonale wie ZPCh nie są placówkami zamkniętymi, ale zakładami funkcjonującymi na chronionym rynku pracy, w których zatrudnianie osób niepełnosprawnych jest wspierane przez państwo.

Autor artykułu twierdzi także, że przedsiębiorcy prowadzący zakłady pracy chronionej będą „(...) musieli zmienić sposób funkcjonowania firm m.in. poprzez wprowadzenie w swoich przedsiębiorstwach formy zatrudnienia wspomagane (pracy niepełnosprawnego ze sprawnym asystentem (...))”. Mając wiedzę o kształcie projektu nowelizacji z łatwością może Pan zwerifikować to twierdzenie, ponieważ w nowelizacji ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. nr 123, poz. 776, z późn. zm.), nie ma przepisów mających nałożyć na przedsiębiorcę obowiązek zatrudniania osób pomagających w pracy pracownikom niepełnosprawnym. Pan Guza również mógł sprawdzić tę informację, gdyby zadał sobie trud i zapoznał się z projektem nowelizacji zamieszczonym na stronie internetowej

Ministerstwa. Należy stwierdzić, iż zgodnie z art. 26d ustawy o rehabilitacji (...), już obecnie istnieje możliwość uzyskania dofinansowania do wynagrodzenia pracownika pomagającego w pracy pracownikowi niepełnosprawnemu. Jest to jednak uprawnienie, za którym nie idzie obowiązek zatrudniania takiej osoby. Należy zaznaczyć, iż nie są to jedyne nieścisłości zawarte w powyższym artykule.

W odniesieniu do postawionych przez Pana pytań informuję, że:

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 2204 z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa w zakresie zatrudnienia (Dz.U. UE L. Nr 337) obowiązuje do końca 2006 r. i dlatego Komisja Europejska podjęła prace nad zastąpieniem go przez nowy akt prawny. Istnieje koncepcja opracowania jednego rozporządzenia, które będzie zawierało w sobie regulacje dotyczące wszystkich wyłączeń grupowych, o których mowa w rozporządzeniu Rady (WE) nr 994/98 z dnia 7 maja 1998 r. dotyczące stosowania art. 92 i 93 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa (Dz.U. UE. L. Nr 142). W chwili obecnej, znane są jedynie założenia do nowego rozporządzenia Komisji, które nie zawierają propozycji zmian przedstawionych przez Pana Łukasza Guzę.

Należy podkreślić, iż Polska czynnie uczestniczy w pracach nad nowym rozporządzeniem Komisji postulując m.in. poszerzenie katalogu podlegających refundacji podwyższonych kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych, ponieważ katalog zawarty w obecnie funkcjonującym rozporządzeniu Komisji 2204/2002, zdaniem Polski, nie zawiera wszystkich możliwych do zidentyfikowania podwyższonych kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Obecnie funkcjonujące rozwiązania prawne mające na celu wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych mają zatem, zgodnie ze stanowiskiem Polski przekazany do Komisji Europejskiej, zostać zachowane.

Informuję również, że w chwili obecnej nie zostały zakończone prace nad projektem nowego rozporządzenia regulującego materię wyłączeń grupowych, zatem nie ma możliwości do jego upublicznienia. Natomiast Komisja Europejska zbiera opinie dotyczące dotychczasowego funkcjonowania rozporządzeń wyłączeniowych, aby nowe rozporządzenie zawierało regulacje pozwalające uniknąć trudności jakie pojawiły się dotąd przy stosowaniu obecnie obowiązujących rozporządzeń, a jednocześnie aby zachować te przepisy, które funkcjonowały prawidłowo.

Z poważaniem
p.o. Dyrektor Biura
Alina Wojtowicz-Pomierna

W czerwcu
tego
roku firmie
BIELSTYL
Sp. z o.o.,
zakładowi pracy
chronionej
z Bielska-Białej,
„stuknęło”
10 lat
działalności
gospodarczej.

Podwójny jubilat ciągle młody

Nie jest to pierwszy opisywany przez nas przypadek, gdy jubilat legitymuje się jednak znacznie dłuższym, bo 55-letnim stażem. BIELSTYL bowiem powstał jako spółka pracownicza z przekształcenia Spółdzielni Inwalidów Głuchoniemych „Wyzwolenie”, która swój byt rozpoczęła w czerwcu 1951 roku. Ten podwójny jubilat przetrwał najtrudniejsze lata i ma się dobrze, nim jednak przystąpimy do opisu jego bieżącej działalności i oferty zanurzymy się nieco w historię.

Spółdzielnia Inwalidów „Wyzwolenie” oferowała w swej przeszłości szeroką gamę wyrobów i usług: produkowała sztuczne kwiaty, włóczkę z anilany i wełny, rękawice robocze i ochronne – które w systemie nakładczym szyło 300 osób niepełnosprawnych – świadczyła usługi fotograficzne, prania chemicznego i farbiarstwa, a 50 krawcowych szyło konfekcję, m.in. na eksport do Niemiec, Francji i Austrii. Głównym produktem firmy, w którym specjalizuje się ona również obecnie, były tkaniny.

– Działalność gospodarcza – mówi prezes Zarządu firmy **Stanisław Maśka**, który pracuje w niej od 1979 r. – prowadzona była wówczas w wielu starych budynkach, bez możliwości ich modernizacji i wprowadzenia nowoczesnych technologii. Dlatego też jeszcze

robić – produkcji tkanin, z bólem eliminując nierentowne gałęzie działalności, tj. szycie rękawic i konfekcji.

Decyzja okazała się ze wszech miar słuszną, a dzięki pomocy PFRON w latach 1992-93 udało się dokończyć rozpoczętą w latach 70. budowę nowego zakładu. Park maszynowy został poważnie zmodernizowany, zainwestowano też w ludzi, uzupełniając dotychczasową załogę doświadczoną kadrą z likwidowanych wówczas na terenie miasta zakładów włókienniczych. Zmianom tym towarzyszyła kolejna decyzja o przekształceniu spółdzielni w spółkę prawa handlowego, w ślad za czym poszły prace nad stworzeniem nowego wizerunku firmy, nowej nazwy i loga.

Stale podnosząc jakość i estetykę produkowanych tkanin, często zmieniając ich wzornictwo i gamę kolorystyczną BIELSTYL współpracował m.in. z tak znanymi projektantami jak Ewa Minge, czy Hanaoka.

Obiekty i linie technologiczne firmy również są stale modernizowane, ostatnio odnowiono elewację, przeprowadzono remont dachu i klatki schodowej, wymieniono windy i uruchomiono własną wytwórnię pary technologicznej, co pociągnęło za sobą modernizację całej instalacji.

Po 10 latach BIELSTYL może mówić o sukcesie. Jest zakładem pełnowydziałowym, posiadającym przędzalnię

zgrzebną, tkalnię, farbiarnię i wykańczalnię co umożliwiał – tak bardzo potrzebną w tej branży – elastyczność.

Jest jedynym zakładem w Bielsku-Białej, który kontynuuje bogate tradycje włókiennicze tego miasta, tradycje sięgające XVI wieku. Jest ponadto jednym z nielicznych w Polsce zakładów włókienniczych produkujących tkaniny ubraniowe, kostiumowe i płaszczone

Trwają procesy modernizacyjne

w latach 70. podjęto znaczny wysiłek budowy nowego zakładu w Bielsku-Białej przy ulicy Filarowej, inwestycja ta była jednak przerywana, po raz drugi na początku lat 90. Wówczas to przed spółdzielnią stanęło widmo bankructwa, zerwano bowiem umowy na dostawę rękawic, nie było innych, niż dotychczasowe państwowe, rynków zbytu, a za surowiec trzeba było zapłacić, na co jeszcze nałożyły się ówczesne drakońskie odsetki od kredytów. W tej sytuacji postanowiliśmy skupić się na tym, co najlepiej potrafimy

BIELSTYL Spółka z o.o.

Plac Wolności 8 43-300 Bielsko-Biała
tel./fax 033. 812 37 10 tel. 033. 816 56 81
e-mail: biuro@bielstyl.pl www.bielstyl.pl

z wykorzystaniem szlachetnego surowca jakim jest wełna. W swojej ofercie posiada wysokiej jakości tkaniny z przędz wełnianych zgrzebnych i fantazyjnych oraz standardowe tkaniny typu krepa, tropik, gabardyna z przędz chesankowych wełnianych i elanowełnianych. Używany do produkcji surowiec wełniany pozwala także na wytwarzanie poszukiwanej na rynku odzieżowym wataliny raszlowej służącej do ocieplania okryć wierzchnich.

Prezentacja BIELSTYL-u i jego oferty byłaby dalece niepełna bez podkreślenia, iż wśród zatrudnionych 120 pracowników zdecydowanie przeważają osoby niepełnosprawne, stanowiące ok. 80 proc. załogi, a ok. 30 pracowników ciągle jest z grupy inwalidów słuchu.

Z myślą o nich funkcjonuje przyzakładowa przychodnia zapewniająca podstawową opiekę medyczną, refundowane są koszty zakupu lekarstw, a chętni mogą korzystać z dofinansowania do kosztów uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych; w roku ubiegłym wzięło w nich udział 21 osób.

Prowadzone są też dwa ośrodki rehabilitacyjno-wypoczynkowe: w Zarzeczcu nad Jeziorem Żywieckim i Pogorzeliczy k. Rewala, w których chętnie przebywają pracownicy.

Sukces BIELSTYL-u ma zatem wymiar nie tylko gospodarczy i ekonomiczny, ale także ludzki, o czym świadczy również duża stabilność załogi, która jest w tej firmie prawdziwym gospodarzem.

Pomyśleć, że ciągle jeszcze pojawiają się głosy określające zakłady pracy chronionej mianem gett...

Radek Szary
fot. ina-press, Bielstyl

PS. Podbeskidzie, a raczej teren byłego województwa, którego stolicą było miasto Bielsko-Biała jest chyba unikatowym regionem, w którym – w takiej czy w innej formie – nadal działają gospodarczo prawie wszystkie spółdzielnie inwalidów, a zlikwidowana została jedna – „Podhalanka” w Rajczy. To ewenement w skali kraju. Jeśli te firmy będą zainteresowane postaramy się – choćby krótko – zaprezentować je na naszych łamach. Zgromadzony materiał mógłby być punktem wyjścia do poszukiwania przyczyn dlaczego właśnie tutaj spółdzielnie inwalidów potrafiły zwycięsko przetrwać okres transformacji gospodarczej. Czy to genius loci, czy może zasługa samych spółdzielców, czy kadry zarządzającej?

Doświadczenia firm o kilkudziesięcioletnim stażu, które potrafiły funkcjonować w różnych systemach gospodarczych, mogłyby być ciekawym przyczynkiem do określenia perspektywicznych zasad wspierania zatrudniania osób niepełnosprawnych.

Redakcja

Samochód stał się nieodłącznym elementem, a być może nawet atrybutem naszej cywilizacji. Bez niego nie wyobrażamy sobie codziennej egzystencji, a tym bardziej funkcjonowania przedsiębiorstw. Niewielu użytkowników tych pojazdów ma jednak świadomość faktu, że z dużym prawdopodobieństwem mogą się w nich znajdować detale, bądź większe elementy wytwarzane w Zakładach Metalowych POSTĘP SA w Zabrze, posiadających status ZPCh „od zawsze”.

SIP

Zakłady Metalowe POSTĘP SA
ul. Wolności 310
41-800 Zabrze
tel centrala 032. 271 12 74
fax: 032. 271 24 65
e-mail: poczta@postep.pl
www.postep.pl

Postęp jest synonimem rozwoju

Co, jak i dla kogo

Wytwarzają one bowiem detale metalowe dla przemysłu motoryzacyjnego, m.in. elementy konstrukcyjne karoserii, wzmocnienia drzwi, siedzeń przednich i tylnych, przegród części bagażowej i osobowej, układu wydechowego, deski rozdzielczej, hamulców, elementów zawieszenia, półosi napędowych, napędów wycieraczek i inne.

Ich odbiorcami są największe światowe koncerny motoryzacyjne, a wśród nich m.in. Faurecia, Tenneco, Delfo, Fiat, Magneti Marelli, Scania, Delphi, GKN i Hutchinson.

Jest to wielkoseryjna produkcja wyrobów z blach, taśm stalowych, rur i prętów wykonywana metodami tłoczenia, wykrawania, gięcia i obróbki skrawaniem, a elementy te mogą podlegać procesom spawania, zgrzewania, nitowania oraz pokrycia zewnętrznego, np. malowania proszkowego w systemie elektrokinetycznym, cynkowania i kateforezy.

Łyk historii

Początki sięgające 1949 roku, gdy 10 inwalidów wojennych założyło Spółdzielnię Inwalidów POSTĘP, nie wskazywały, że stanie się ona jednym ze znaczących polskich producentów branży motoryzacyjnej. Na początku były to bowiem dwa zakłady – tapi-cerski i szwalniczy świadczące wyłącznie usługi, profil zmienił się na produkcyjny w latach 60., gdy spółdzielnia coraz szerzej wchodziła w branżę metalową. Lata 70., w których podjęto produkcję elementów dla ówczesnych zakładów FSM w Tychach i Bielsku-Białej przypieczętowały przynależność POSTĘPU do przemysłu motoryzacyjnego. W trudnym okresie przemian gospodarczych lat 1980-90 podjęto ryzykowne wyzwanie uruchomienia produkcji kilkudziesięciu elementów do nowego produktu FSM, który później nazwano Fiatem Cinquecento.

Mimo wielu trudności przedsięwzięcie powiodło się, a POSTĘP stał się na wiele lat znaczącym dostawcą dla Fiata. W 2001 roku 75 proc. produkcji było przeznaczonych dla tego koncernu lub jego poddostawców. Taka struktura produkcji i sprzedaży miała swoje plusy i minusy, gwarantowała bowiem – na czas trwania kontraktu – produkcję i odbiór, miała też pewne ryzykowne znamiona „monokultury”.

Konieczność dywersyfikacji sprzedaży

Większość surowca do produkcji była i jest importowana od starannie wyselekcjonowanych firm, wśród których znajdują się m.in. Thyssen (Niemcy) Ruukki Steel (Finlandia), czy Ugine-ALZ (Niemcy). Celem uniezależnienia się od różnicy kursowej cen walut oraz dominującej roli jednego z odbiorców produktów należało znacząco poszerzyć eksport i poszukać nowych rynków zbytu. Tę strategię udało się zrealizować bowiem udział eksportu, który w 2003 r. wyniósł niespełna jeden procent, wzrósł obecnie do 38 proc. Dostawy dla Fiata – są to elementy konstrukcyjne do karoserii i nadwozi samochodów Seicento i Panda – stanowią zaś obecnie niecałe 18 proc. wartości sprzedaży przedsiębiorstwa.

Przede wszystkim jakość

ISO 9001, QS 9000 i ISO/TS 16949:2002 to tylko niektóre symbole certyfikatów jakościowych, które uzyskał POSTĘP. Ten ostatni, otrzymany w grudniu 2003 r., wieńczy całą procedurę certyfikacji, którą na przestrzeni wielu lat przeszła ta firma. Trzeba dodać, że pierwszy certyfikat ISO uzyskała ona w 1997 roku, zatem na wiele lat

Prezes Jerzy Cieślak dziękuje za przyznanie firmie tytułu Przyjaciela Osoby Niepełnosprawnej

przed jej głównym odbiorcą, którym był wówczas Fiat Auto Poland. Polityka jakości ukierunkowana jest na zapobieganie powstawaniu wad, a nie usuwanie ich skutków. Minimalizując negatywny wpływ na środowisko otrzymano z RWTUV certyfikat zgodności z normą ISO 14001, który wraz z poprzednimi tworzy zintegrowany system zarządzania jakością i środowiskiem.

Informatyzacja

Zarządzanie wspomagane jest przez wdrożony w POSTĘPIE zintegrowany system informatyczny klasy MFG/PRO amerykańskiej firmy QAD oraz oprogramowanie Expert V5 i CAD. W rankingach firma ta zaliczana jest do pierwszej 10. krajowych przedsiębiorstw branży motoryzacyjnej pod względem informatyzacji. POSTĘP był też jedyną w Polsce, a jedną z sześciu europejskich firm, które w ubiegłym roku otrzymały wyróżnienie i certyfikat za ciągle unowocześnianie systemu informatycznego.

Postawiono na rozwój

Wobec anachroniczności prawa spółdzielczego, które nie gwarantowało firmie właściwych warunków rozwoju, załoga spółdzielni w 1996 r. podjęła decyzję o jej przekształceniu w spółkę prawa handlowego, na zasadzie akcjonariatu pracowniczego. Wówczas też zdecydowano, że dywidenda nie będzie wypłacana akcjonariuszom lecz w całości będzie przeznaczana na inwestycje, bowiem częste zmiany modeli samochodów wymuszają również częste zmiany parku maszynowego u poddostawców i ciągle inwestowanie. W skali roku przeznaczają się na ten cel kwoty wyrażane w milionach złotych, dzięki czemu POSTĘP nie tylko utrzymał się na bardzo konkurencyjnym rynku, ale spektakularnie się rozwija. Najlepiej dowodzą tego wyniki sprzedaży, które w 2004 roku wzrosły o 36 proc. w stosunku do roku ubiegłego, w roku 2005 – o 32 proc., a na ten rok przewidywany jest wzrost sprzedaży o ok. 10 proc.

W tym kontekście nie dziwi fakt, że POSTĘP od dwóch lat znajduje się w rankingu Gazet Biznesu dla najbardziej dynamicznie rozwijających się firm, zaś wyniki wskazują, iż w roku bieżącym również uzyska ten tytuł.

Kadra gwarantem rozwoju

Prezes Jerzy Cieślak, który pracuje w firmie od niespełna 20 lat, a od 10 lat kieruje pracami jej Zarządu, z dumą podkreśla: – Mamy bardzo dobrą i stabilną kadrę, która stale podnosi swe kwalifikacje. Przedsiębiorstwo inwestuje w jej szkolenia, są to bowiem najtańsze, ale przynoszące najlepsze efekty inwestycje. Załoga ta, w znacznej części akcjonariusze, w trudnych chwilach zawsze zdawała egzamin, stawiając na pierwszym miejscu dobro i rozwój przedsiębiorstwa.

Aktualnie liczy ona 280 pracowników, z czego 43 proc. stanowią osoby niepełnosprawne, objęte różnymi formami wsparcia: indywidualnymi programami rehabilitacji (60 osób), podstawową opieką medyczną, pomocą indywidualną (dopłaty do zakupu leków, sprzętu ułatwiającego życie codzienne i uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych). Środki ZFRON przeznaczone są również na tworzenie i przystosowanie stanowisk pracy dla tej grupy osób.

Nie tylko produkcja

POSTĘP jest dobrze postrzegany przez społeczność lokalną, bowiem nie tylko zatrudnia osoby niepełnosprawne, ale wspomaga organizacje działające na ich rzecz, m.in. rokrocznie fundując stypendia dla niepełnosprawnej, uzdolnionej młodzieży. Współpracuje m.in. z Kołami PZG i PZN, Caritasem, Fundacją im. św. Stanisława Kostki. Znalazło to wyraz w przyznaniu temu przedsiębiorstwu Złotej Odznaki Fundacji Nadzieja Dzieci, która m.in. prowadzi dwa ZAZ, czy otrzymaniu w czerwcu br. od Forum Organizacji Pozarządowych „Razem” statuetki „Bratka” i tytułu „Przyjaciela Osoby Niepełnosprawnej”. W lipcu POSTĘP otrzyma ponadto wyróżnienie św. Kamila przyznawane przez miasto za różnorodne działania, które wniosły szczególny wkład w życie miasta Zabrze.

– Działamy społecznie i wspieramy potrzebujących nie dla laurów – podkreśla prezes Cieślak – lecz z potrzeby serca, jednak te widome odznaki dostrzegania naszych starań cieszą.

POSTĘP SA jest jedyną w regionie byłą spółdzielnią inwalidów, która się tak dynamicznie rozwija, jedną z niewielu, w której nie było znaczących redukcji zatrudnienia, a w pewnym okresie nawet znaczny jego wzrost, jest firmą która potrafi tworzyć wizję i konsekwentnie realizować strategię rozwoju, dowodząc w ten sposób, że firmy polskie potrafią podoląć konkurencji.

Nazwa firmy jest adekwatna do jej działalności – w Zabrze doskonale wiedzą, że bez rozwoju nie ma postępu.

Grzegorz Stanisławiak
fot. ina-press, Archiwum „Postępu”

Rewelacyjna nowość

Yes, you can.

tylko u nas

*Dragon
Vertic*

Dragon

Storm³

Mistral Euro

Auriga/Meteor

G50

Chcesz wiedzieć więcej?

Zadzwoń! 022 824 04 04

W ofercie posiadamy 30 innych modeli wózków elektrycznych. Informacja w godz. 8.00-16.00

akson
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

GENERALNY DYSTRYBUTOR: Akson Sp. j Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
ul. Ziółowa 47, 40-635 Katowice, tel./fax: +48 32 201 96 00 (4 linie)
aks@akson.pl, www.akson.pl

Podsumowanie drugiej edycji konkursu

dokończenie ze str. 4

Działania Koła PSOUU są skierowane na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych intelektualnie. Przejawia się to utworzeniem i wyposażeniem w najnowocześniejsze urządzenia zakładu aktywności zawodowej. Każdy pracownik niepełnosprawny rozpoczynający pracę w zakładzie został objęty programem przysposobienia zawodowego. W ZAZ realizowane są również zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, zmierzające do wyrabiania zaradności osobistej niepełnosprawnych. Koło pomaga znaleźć podopiecznym pracę na otwartym rynku pracy oraz monitoruje jej przebieg.

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Zarząd Główny – Wspieranie osób z niepełnosprawnością intelektualną na drodze do zatrudnienia. Budowanie sieci.

Celem strategicznym zadania była wstępna aktywizacja zawodowa osób z głębszą niepełnosprawnością intelektualną, a celem głównym było rozwinięcie działań, dzięki którym osoby głębiej niepełnosprawne intelektualnie ze sprzężonymi kalectwami byłyby skutecznie przeprowadzane od bierności do zatrudnienia i roli pracownika.

Fundacja Fuga Mundi – Infostrada do e-pracy – zwiększenie zatrudnienia osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w zawodach informatycznych z wykorzystaniem nauczania na odległość.

Głównym celem projektu było podniesienie kwalifikacji informatycznych osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w tym zamieszkałych w małych miasteczkach i na obszarach wiejskich oraz zwiększenie zatrudnienia tych osób w formie podjęcia pracy najemnej lub rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej.

Selektywnie wybrani uczestnicy projektu przeszli szkolenia w zakresie umiejętności informatycznych, następnie – poprzez praktyki i staże zawodowe – zostali wprowadzeni na rynek pracy.

Polski Związek Niewidomych Okręg Małopolski – Praca dla niewidomego.

Celem było zwiększenie konkurencyjności inwalidów wzroku stopnia umiarkowanego i znacznego na otwartym rynku pracy. Zorganizowano w pięciu miastach szkolenia z zakresu rehabilitacji zawodowej, które obejmowały zajęcia z psychologiem, doradcą zawodowym oraz specjalistą z zakresu księgowości i prawa pracy. Uczestnicy wzięli też udział w praktycznych ćwiczeniach wypełniania formularzy i druków niezbędnych do rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej.

Oddział Łódzki Polskiego Związku Głuchych – Szansa – promocja równości kobiet i mężczyzn na rynkach pracy.

Celem projektu było zdobycie dodatkowych umiejętności i kwalifikacji przez kobiety z uszkodzonym słuchem. Na przeprowadzonych zajęciach uczestniczki poznały podstawową obsługę komputera, aplikacji biurowych i internetu, co umożliwiło im dalsze zdobywanie wiedzy oraz zwiększyło możliwość komunikacji. Osobom niesłyszącym właśnie internet znacznie poszerza możliwość kontaktów ze światem oraz wyjścia z izolacji.

Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Akcent” – Przygotowanie 30 osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym i umiarkowanym do podjęcia pracy w organizacjach pozarządowych.

W ramach tego programu zrealizowano wstępną i końcową diagnozę psychologiczną uczestników pod względem zasobów w zakresie aktywności społecznej i predyspozycji zawodowych, szkolenia prozawodowe, obejmujące wszelkie zagadnienia funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz przeprowadzono szkolenie dla liderów organizacji pozarządowych w zakresie zatrudniania osób niepełnosprawnych.

Joanna Kowtun

Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi w Laskach – Terapia przez twórczość przygotowaniem uzdolnionych osób z dysfunkcją wzroku do wejścia na otwarty rynek pracy.

Projekt „Lepienie świata”, pozwolił odkryć, że palce „widzą, mówią, czują” i możliwy jest powrót do twórczego życia i podjęcie pracy zawodowej przez osoby z dysfunkcją wzroku. Działania z zakresu twórczości i towarzysząca im refleksja filozoficzno-teologiczna oraz pedagogiczna są propozycją dla uzdolnionych artystycznie osób nowo ociemnianych odnalezienia nowej drogi do ludzi i świata, umożliwiając one nawiązanie na nowo kontaktu z najbliższym otoczeniem, a jednocześnie dają nowe umiejętności zawodowe i pozwalają wrócić na otwarty rynek pracy.

Grudziądzkie Centrum Caritas – Centrum Informacji, Aktywizacji Zawodowej i Wolontariatu Osób Niepełnosprawnych.

Kadra Caritas służyła pomocą w realizacji pomysłów dotyczących aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Osoby te kontaktowały się z animatorem zespołu, który określał ich potrzeby i udzielał pomocy lub kierował do innych specjalistów. Największym powodzeniem cieszyły się porady prawne i psychologiczne. Dzięki stałej współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy kilku osobom udało się znaleźć pracę, a jeden z niepełnosprawnych wolontariuszy założył własną działalność gospodarczą. Wydano także ulotki informacyjne oraz broszurę zawierającą wypracowane sposoby działania w aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Oprac. G.S., Jotka

- ★ Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Wojewódzki we Wrocławiu na konferencję naukową na temat „Problemy dzieci i młodzieży z nadpobudliwością psychoruchową z deficytem uwagi (ADHD)”, 3 czerwca w Klubie Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu oraz na spotkanie szkoleniowe na temat „Zastosowanie kinezylogii edukacyjnej do podnoszenia sprawności umysłowej osób w podeszłym wieku”, 13 czerwca w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej we Wrocławiu.
- ★ Zarząd Spółdzielni UNIA w Koszalinie i Polska Izba Ochrony Osób i Mienia na V Strzeleckie Mistrzostwa Polski Branży Ochrony, w których udział wezmą m.in. pracownicy ZPCh, 3 czerwca w strzelnicy sportowej Spółdzielni.
- ★ Polski Związek Niewidomych na konferencję prasową oraz na Wielką Galę Niewidomych i Ich Przyjaciół w ramach obchodów jubileuszu 60 rocznicy zjednoczenia ruchu niewidomych i 55-lecia utworzenia PZN, 5 czerwca w Studiu Koncertowym Polskiego Radia w Warszawie.
- ★ Konfederacja Pracodawców Polskich i Naczelna Rada Adwokacka na konferencję prasową, na której nastąpi oficjalne otwarcie programu „Państwo Przyjazne Pracodawcom”, 5 czerwca w siedzibie Polskiej Agencji Prasowej w Warszawie oraz na seminarium na ten temat, 29 czerwca w Bibliotece Narodowej w Warszawie.
- ★ Prezes Krajowej Izby Gospodarczo-Rehabilitacyjnej na Walne Zgromadzenie KIG-R, 6 czerwca w CKiR w Konstancinie-Jeziornej.
- ★ Stowarzyszenie na rzecz Szkolnictwa Specjalnego oraz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Jana Pawła II w Tczewie na IV Międzynarodowy Przegląd Teatrów Wspianiałych, 6-8 czerwca w Tczewskim Domu Kultury.
- ★ Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej w Warszawie na seminarium podsumowujące dotychczasowe prace w ramach projektu „Psychospołeczne uwarunkowania aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych”, 8-9 czerwca w siedzibie SWPS.
- ★ Koło Naukowe Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie na konferencję naukową na temat „Agresja osób z niepełnosprawnością i zaburzeniami psychicznymi w świetle praktyki terapeutycznej”, 8 czerwca w auli Akademii.
- ★ Organizatorzy na Dzień Integracji Środowisk „Razem w naszej szkole”, 9 czerwca w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Katowicach.
- ★ Biuro pełnomocnika ds. organizacji pozarządowych w Bytomiu na uroczyste otwarcie projektu Centrum Doradztwa Zawodowego i Wspierania Osób Niepełnosprawnych Intelakualnie „Dzwoni”, 9 czerwca.
- ★ Zarząd Spółdzielni „Domena” w Bielsku-Białej oraz działający przy niej Klub Żeglarski „Wodnik” na VIII Regaty Żeglarskie w klasie Omega o puchar prezesa Spółdzielni. 10 czerwca w Zarzeczcu nad Jeziorem Żywieckim.
- ★ Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej im. św. Stanisława Kostki w Katowicach na dzień otwarty dla dzieci niepełnosprawnych pod nazwą „Jesteśmy Razem”, 12 czerwca w Wesolym Miasteczku w Chorzowie.
- ★ Śląskie i Dolnośląskie Porozumienie organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych (12 organizacji) na Otwarte Zgromadzenie Sygnatariuszy z udziałem przedstawicieli Parlamentu, poświęcone aktualnej sytuacji prawnej pracodawców osób niepełnosprawnych, 12 czerwca w Hotelu Pałac Czarny Las w Woźnikach oraz na Dzień Otwarty WTZ „Promyk” w Katowicach i ZAZ w Zabrze, również 12 czerwca.
- ★ „Mimo Wszystko” Fundacja Anny Dymnej na trzecie ogólnopolskie spotkanie integracyjne „Zwyciężyć mimo wszystko”, w tym na II Festiwal Zaczarowanej Piosenki, 17-18 czerwca na krakowskim Rynku.
- ★ KIG-R na spotkanie informacyjne na temat „Finansowe narzędzia wsparcia aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych”, 19 czerwca w Hotelu Europejskim w Krakowie oraz na Ogólnopolską Konferencję Naukową pt. „Aktywizacja Zawodowa Osób Niepełnosprawnych”, 21 czerwca w START Hotel „Felix” w Warszawie.
- ★ Klub Wysokogórski i Fundacja Ducha na rzecz Rehabilitacji Naturalnej Ludzi Niepełnosprawnych w Toruniu na wieczorne spotkanie poświęcone „Duchowi” – Stanisławowi Duszyńskiemu, 20 czerwca w Klubie Wysokogórskim w Toruniu.
- ★ Organizatorzy na cykl imprez zainspirowanych Deklaracją UNESCO o Różnorodności Kulturowej, w tym konferencję naukową i Festiwal Twórców Nadziei, 21-22 czerwca w Planetarium Śląskim w Chorzowie.
- ★ Centrum Prasowe PAP na konferencję prasową inaugurującą kampanię społeczną „Warto być za”, której organizatorem jest Kampania Piwowarska SA, 22 czerwca w siedzibie Centrum w Warszawie.
- ★ Forum Organizacji Pozarządowych Działających na rzecz Osób Niepełnosprawnych RAZEM w Zabrze na Bal Osób Niepełnosprawnych, połączony z wręczeniem statuetek „Przyjaciół osoby niepełnosprawnej”, 24 czerwca w MOK „Guido” w Zabrze.

Spotkanie minister Kalaty ze spółdzielcami

Minister Pracy i Polityki Społecznej Anna Kalata spotkała się 28 czerwca z przedstawicielami członków Krajowego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Inwalidów i Spółdzielni Niewidomych.

Spotkanie było poświęcone uwagom, jakie spółdzielcy zgłaszają do nowelizowanej ustawy o wspieraniu zatrudnienia oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

– W każdym biznesie potrzebna jest stabilizacja i dobre prawo – powiedziała minister Anna Kalata. – Podzielam

wiele ze sformułowanych tu opinii, dlatego postaramy się jeszcze udoskonalić ten projekt, zanim trafi pod obrady Sejmu. Zmiany w prawie powinny gasić przedsiębiorczości, tylko pozwolić na większą aktywność i wzrost zatrudnienia.

W Polsce istnieje 300 spółdzielni inwalidów i spółdzielni niewidomych. Dają one pracę 30 tysiącom osób, w dużej mierze takim, które ze względu na stopień niepełnosprawności miałyby poważne kłopoty ze znalezieniem zatrudnienia na otwartym rynku pracy.

Info: www.mpips.gov.pl

KONKURSY

„W drodze do pracy”

Z początkiem czerwca rozpoczął się konkurs dla osób chorych na schizofrenię, organizowany przez firmę farmaceutyczną KRKA Polska w ramach kampanii „Żyć zdrowym życiem”. Konkurs ma na celu aktywizację osób chorych i przełamanie barier, które odgradzają ich od pracodawców.

Osoby, które chcą wziąć udział w konkursie powinny przysłać swój życiorys zawodowy i list motywacyjny pisane z perspektywy 2008 roku: Jak chciałbym, aby moje życie zawodowe wyglądało za dwa lata? Konkurs skierowany jest do osób, które ukończyły 18 lat, są chore na schizofrenię, posiadają stosowne zaświadczenie.

Nagrodą za zajęcie pierwszych trzech miejsc będzie indywidualna pomoc w odnalezieniu satysfakcji zawodowej, natomiast siedem kolejnych osób będzie mogło odbyć konsultacje z doradcą zawodowym.

Osoby z zaburzeniami psychicznymi mają duże problemy ze znalezieniem zatrudnienia. Przy konkurencji, jaka wytworzyła się na rynku pracy chorzy nie zawsze potrafią walczyć o swoje prawa i przegrywają z ludźmi zdrowymi, pewnymi siebie. Dodatkowym utrudnieniem jest pewien nimb tajemniczości związany z zaburzeniami psychicznymi i utożsamianie pacjentów z problemami w zakresie zdrowia psychicznego z niebezpieczeństwem dla otoczenia. – Jest to myślenie absolutnie błędne, obciążające znacznie relacje pomiędzy chorym potrzebującym pomocy, a szeroko rozumianym społeczeństwem – komentuje specjalista w dziedzinie psychiatrii prof. dr hab.

Marek Jarema i dodaje: – Duży odsetek pacjentów, mimo choroby, może wrócić do normalnego funkcjonowania i być pełnosprawnym członkiem społeczeństwa.

Firma farmaceutyczna KRKA Polska, inicjator konkursu „W drodze do pracy”, pragnie rozpocząć dialog społeczny na temat walki z dyskryminacją i odsuwaniem chorych na margines społeczeństwa. Konkurs powstał z myślą o wszystkich osobach cierpiących na schizofrenię, które chciałyby rozpocząć lub kontynuować życie zawodowe.

Info: KRKA Polska

Konkurs literacki

W ramach kampanii edukacyjno-społecznej „Schizofrenia – Otwórzcie Drzwi” – oraz obchodów V Dnia Solidarności z Osobami Chorującymi na Schizofrenię (10 września) przewidziano drugą już edycję konkursu literackiego na esej, opowiadanie lub reportaż pt. „Razem w pracy – Razem w życiu”.

Prace konkursowe są bogatym źródłem informacji dla lekarzy, terapeutów i ludzi różnych środowisk, w których chorzy psychicznie żyją na co dzień.

Polskie Towarzystwo Psychiatryczne i Fundacja Komunikacji Społecznej zapraszają do udziału w konkursie osoby pełnoletnie, które w życiu zawodowym lub rodzinnym stykają się z osobami chorymi psychicznie i zauważają ich codzienne problemy i różnorakie bariery.

Termin nadsyłania zgłoszeń:
do 30 lipca br.

Więcej: www.fks.dobrestrony.pl

Konkurs fotograficzny

Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych – przy współudziale samorządu Wrocławia – jest organizatorem konkursu fotograficznego pod hasłem:

Wrocław bez barier, którego tematem jest życie osób niepełnosprawnych w tym mieście. Prace na konkurs należy przysłać do 31 lipca pod adres:

Wrocławski Sejmik

Osób Niepełnosprawnych

50-073 Wrocław, ul. św. Antoniego 36/38, z dopiskiem: „Wrocław bez barier” (konkurs).

Więcej informacji: tel. 071. 344 17 34; www.wson.wroc.pl

Wzrost samodzielności dzieci i młodzieży

Fundacja PZU organizuje konkurs, którego celem jest wsparcie zorganizowanej opieki nad niepełnosprawnymi dziećmi i młodzieżą. Dotacje mają służyć zwiększeniu samodzielności i aktywności społecznej tej grupy dzieci i młodzieży, umożliwiając jednocześnie ich rodzicom rozwój własnej aktywności życiowej. Przeznaczone są na realizację i upowszechnianie systematycznych, profesjonalnych i efektywnych działań służących przygotowaniu do życia dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Maksymalna wysokość dotacji to 30.000 zł. Do ubiegania się o te środki uprawnione są m.in. organizacje pozarządowe prowadzące działalność społecznie użyteczną, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.

Warunkiem uzyskania dotacji jest posiadanie przez odbiorcę dotacji osobowości prawnej. Preferowane są podmioty dysponujące doświadczeniem w prowadzeniu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w skali lokalnej.

Maksymalny czas trwania projektu – 6 miesięcy.

Regulamin konkursu i dodatkowe informacje znajdują się na stronie: www.pzu.pl

Oprac. *IKa, Jotka*

Źródła i sposoby

Zachowania problemowe towarzyszą każdemu z nas, osobie zdrowej i niepełnosprawnej. Sytuacje, w których znajdujemy się każdego dnia wywołują różne emocje: radość – smutek, odwagę – strach, życzliwość – agresję. Sposób radzenia sobie z negatywnymi emocjami zależy od wielu czynników, to jednak osoby niepełnosprawne intelektualnie i z zaburzeniami psychicznymi gorzej sobie radzą z sytuacjami stresowymi i charakteryzują się zwiększonym występowaniem zachowań problemowych.

Właśnie ten temat podjęło Koło Naukowe Pedagogiki Terapeutycznej Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie na konferencji naukowej „Agresja osób z niepełnosprawnością i zaburzeniami psychicznymi w świetle praktyki terapeutycznej”, która odbyła się 8 czerwca w auli APS. Organizatorzy zaprosili praktyków zajmujących się na co dzień zagadnieniem agresji u osób niepełnosprawnych.

Punktem wyjścia prowadzonej debaty było wystąpienie dr **Barbary Marcinkowskiej** z APS, która pojęcie „agresja” zamieniła na „zachowania problemowe”. Jej zdaniem sama agresja wyrażana jest w różnorodnych formach przez osoby niepełnosprawne, czyniąc je zachowaniami problemowymi, często uważanymi za niezgodne z przyjętymi normami społecznymi. Osoby z głęboką, wieloraką niepełnosprawnością wymagają w procesie terapii dokładnego zdiagnozowania i scharakteryzowania występujących zachowań celem podjęcia odpowiedniej terapii. Proces ten wymaga odpowiedniego przygotowania kadry pracującej z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie, z autyzmem czy osobami chorymi psychicznie.

Przygotowanie kadry pracującej w placówkach terapeutycznych omówił **Leszek Trzaska** z mazowieckiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli. Zwrócił uwagę, że system prac nauczycieli, terapeutów i całej kadry zmienia się wraz z rozwojem medycyny i psychologii. Zaprezentował podejście kadry pracującej w warsztatach terapii zajęciowej do podopiecznych i stosowane przez nich techniki radzenia sobie z agresją. Uspołecznienie, traktowanie uczestników zgodnie z ich poziomem

rozwoju oraz dążenie do integracji i rozwoju grupy to obecnie najważniejsze zadania pracy terapeuty. Źródłem przemocy u osób niepełnosprawnych jest przede wszystkim bezradność i brak perspektyw rozwoju, a także brak umiejętności realizacji postawionych przed nimi zadań. Metodami przeciwdziałania agresji osób niepełnosprawnych mogą być wykluczenia z udziału w WTZ, dezaprobata społeczności na dane zachowanie, czy trening zastępowania zachowań agresywnych na społecznie akceptowane. Istotną rolę w wykorzystaniu tych wszystkich metod odgrywa odpowiednie przygotowanie i kwalifikacje osób pracujących z osobami niepełnosprawnymi.

Wieloelementowy model wspierania osób z autyzmem wraz z proaktywnymi i reaktywnymi strategiami przedstawiła **Urszula Gałka** z Fundacji Synapsis. Model ten zapewnia planowanie pozytywnych strategii reaktywnych, zmniejszenie prawdopodobieństwa wystąpienia trudnych zachowań prowadzących do sytuacji kryzysowych, uniknięcie wydarzeń awersyjnych, które same w sobie mogą zwiększać prawdopodobieństwo wystąpienia trudnych zachowań oraz znaczącej poprawy jakości życia osób z autyzmem.

Strategia proaktywna ma na celu redukcję prawdopodobieństwa występowania trudnych zachowań. Celem strategii reaktywnej jest natychmiastowe przerwanie trudnego zachowania w sytuacji gdy ono występuje.

Przyczyny trudnych zachowań u osób z autyzmem warunkują cztery główne czynniki: fizjologiczno-biologiczne, psychiczne, związane bezpośrednio z autyzmem i społeczne. Czynniki bezpośrednio związane z autyzmem, to przede wszystkim ograniczenie lub brak

możliwości zakomunikowania swoich potrzeb oraz problemy w rozumieniu komunikatów werbalnych i niewerbalnych. Terapeuci zajmujący się osobami z autyzmem w codziennej pracy stykają się ze wszystkimi czynnikami, które determinują odpowiednie strategie. Uzupełnieniem wypowiedzi były warsztaty, będące krótkim wprowadzeniem do praktycznych sposobów radzenia sobie z zachowaniami trudnymi, które odbyły się w Klubie FORUM dla dorosłych osób z autyzmem prowadzonym przez Fundację Synapsis, poprowadzone przez **Michała Waligórskiego** i **Adama Świerczyńskiego**. W ich trakcie przedstawiono strategie proaktywne stosowane w pracy terapeutycznej.

Dorota Żebrowska w swoim wystąpieniu powróciła do zagadnienia agresji, podejmując się przedstawienia jej definicji z naukowego punktu widzenia instynktywistów, behawiorystów i czołowych przedstawicieli psychoanalizy. Agresja to nie tylko stan, w którym ktoś kogoś skrzywdzi, ale także gdy zachowanie danej osoby służy uzyskaniu określonego sobie celu, przy jednoczesnym skrzywdzeniu kogoś lub uszkodzeniu czegoś. Według instynktywistów agresywne zachowanie się człowieka jest efektem wytworzonego filogenetycznie, wrodzonego instynktu, który poszukuje rozładowania, czekając tylko na stosowne okazje, aby się uzewnętrznić (E. Fromm). Według terminologii twórcy psychoanalizy Zygmunta Freuda, agresja obejmuje szeroki wachlarz jakościowo różnych zachowań. Freud określał mianem agresji zarówno atak fizyczny lub słowny, mający na celu zniszczenie lub znieważenie przeciwnika, jak też twórczą pracę artysty polegającą na zniszczeniu tworzywa oraz działalność uczonego prowadzącego określone badania. Według koncepcji psychoanalitycznych dotyczących emocjonalno-popędowego charakteru motywacji, zasadniczymi motywami agresji są potrzeby, które wytwarzają stan napięcia emocjonalnego pobudzający do określonego działania. Z terminem „agresja” kojarzą nam się głównie negatywne pojęcia takie jak wrogość, gniew, nienawiść, destrukcyjność

zapobiegania agresji

wandalizm czy przemoc. Bardzo często są one stosowane zamiennie z pojęciem agresji. Odnoszą się one także do opisu uczucia wzburzenia, niechęci, pragnienia zemsty, odwetu, czy chęci niszczenia społecznego mienia. Różnice pomiędzy „agresją” a „zachowaniami problemowymi” jest subtelna i osoba zajmująca się tymi zagadnieniami potrafi je odróżnić od siebie i zastosować odpowiednie metody czy strategie przeciwdziałające jej nasilaniu się.

Po wstępie wyjaśniającym pojęcie agresji Żebrowska zaprezentowała sposoby radzenia sobie z agresją podopiecznych Domu Pomocy Społecznej. Złożoność problemów zdrowotnych – niepełnosprawność sprzężona z różnymi dysfunkcjami powodująca ograniczone możliwości kontaktu werbalnego i przekazania swoich potrzeb przez mieszkańców DPS, brak dobrego rozumienia kadry w zaspokajaniu tych potrzeb, zaburzenia w funkcjonowaniu układu nerwowego oraz poszczególnych zmysłów, brak poczucia bezpieczeństwa, frustracje personelu związane z własnym życiem osobistym przenoszone na podopiecznych, brak możliwości zapewnienia intymności wynikający ze zbyt dużej liczby mieszkańców, krytykowanie, drażnienie, niecierpliwość czy zbyt wysokie wymagania wobec osób przebywających w placówce powodują powstawanie agresji.

Skuteczność radzenia sobie z agresją także zależy od złożonych działań, w szczególności od stałego kontaktu z lekarzem neurologiem i psychiatrą oraz realizowania programu wsparcia takiej osoby w postaci indywidualnego programu opiekuńczo-terapeutycznego. Ciekawym rozwiązaniem jest wprowadzanie niekonwencjonalnych metod komunikowania się: język Bliss, piktogramy, wykorzystanie elementów języka migowego czy metody Makaton w celu lepszego zrozumienia i zaspokajania potrzeb osób niepełnosprawnych intelektualnie i osób z autyzmem. Niezbędne jest także systematyczne szkolenie personelu w zakresie funkcjonowania osób niepełnosprawnych intelektualnie i z autyzmem oraz zasad postępowania z podopiecznymi DPS.

Podczas części praktycznej przedstawiono kilka form pracy terapeutycznej mającej na celu zminimalizowanie przejawiania się zjawiska agresji.

Nowymi, często wykorzystywanymi formami radzenia sobie z agresją osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi jest muzykoterapia i biblioterapia. **Anna Sadowska i Grażyna Sobieska-Szostakiewicz** pokazały zalety warsztatu biblioterapii „Dlaczego warto kochać”, który poprzez obcowanie z utworem literackim lub dziełem plastycznym, muzycznym, teatralnym może kształtować i zmieniać postawy człowieka. Najważniejszym obszarem tej pracy jest nabywanie szeroko rozumianych umiejętności współżycia z ludźmi. Jak twierdzą terapeutki, każde dzieło artystyczne uruchamia emocjonalne doświadczenie i dzięki odpowiednio skonstruowanym wokół niego ćwiczeniom może pobudzać motywację do pracy nad sobą.

Zaproszeni na konferencję trenerzy **Keith O'Hara, Alan Wingle** z European Care Lifestyles z Liverpoolu (Wielka Brytania) zapoznali uczestników z prowadzonym przez nich treningiem CPI (Crisis Prevention Institute). Celem programu jest pomoc w zapewnieniu najlepszej możliwej opieki, dobra i bezpieczeństwa wszystkim osobom, których dotyczą sytuacje kryzysowe. Uczestnikami są pracownicy takich branż jak: opieka zdrowotna, edukacja, domy opieki, policja, ochrona i więziennictwo. Poprzez udział w programie nabywają oni pewności niezbędnej do radzenia sobie z sytuacjami kryzysowymi, przy minimalnym poziomie lęku i maksymalnym poziomie bezpieczeństwa. Należy zwrócić uwagę, że od 1980 roku na całym świecie za pomocą programu Nonviolent Crisis Intervention (Interwencja w sytuacjach kryzysowych bez użycia przemocy) wyszkolono ponad 5 milionów specjalistów.

Organizatorzy konferencji nie zapomnieli o poczęstunku, który przygotowało Stowarzyszenie Otwarte Drzwi, będące także współorganizatorem konferencji. Podczas przerw można było nabyć fachową literaturę poświęconą tematyce konferencji po promocyjnych cenach.

Dariusz Opiola

Ważne konferencje

W końcówce czerwca miały miejsce w Warszawie jeszcze dwie ważne konferencje o profilu naukowym. Pierwsza z nich pt. „Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych” została zorganizowana przez KIG-R w ramach projektu „Promocja aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych”. Druga – współorganizowana przez TWK i KIG-R – na temat: „Czy rynek pracy jest otwarty dla osób niepełnosprawnych?” zaprezentowała wstępne wyniki z badania empirycznego przeprowadzonego w ramach projektu ZORON oraz wnioski dla praktyki.

Dorobek i wnioski tych konferencji przedstawimy w najbliższych numerach „NS”.

Uwarunkowania aktywności zawodowej

W dniach 8-9 czerwca w siedzibie Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie odbyło się seminarium pt. „Uwarunkowania aktywizacji i integracji zawodowej osób niepełnosprawnych”. Jest ono jednym z pierwszych etapów realizacji projektu „Psychospołeczne uwarunkowania aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych”, prowadzonego przez SWPS, a współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt dotyczy pięciu grup osób dorosłych o umiarkowanym i znacznym stopniu niepełnosprawności: narządu wzroku, narządu słuchu, motoryczności, chorób psychicznych, przewlekłe chorób somatycznie.

Celem projektu jest uzyskanie wiedzy dotyczącej zasobów osób niepełnosprawnych, odkrycie istnienia stereotypów i uprzedzeń wobec nich, ukazanie kierunków zmiany nastawienia wobec osób niepełnosprawnych podejmujących aktywne życie zawodowe, wykrycie barier, jakie współcześnie tkwią w mentalności osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin i osób związanych z ich zatrudnieniem.

Więcej informacji o projekcie i seminarium w następnym numerze.

G.S.

UZUPEŁNIENIE

W numerze kwietniowym „NS” w materiale o powołaniu Rady Sportu, wymieniając jej skład pomineliśmy pana **Roberta Szaję**, pełniącego funkcję sekretarza w Radzie.

Pana sekretarza Rady Sportu i Czytelników przepraszamy za to niedopatrzenie.

Redakcja

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

BON.III. 0212/1/2006/LK

Stanowisko w sprawie sposobu występowania o dofinansowania do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych, o których mowa w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 marca 2006 r. sygn. akt K 13/05

- I. W pkt 4 wyroku z dnia 21 marca 2006 r. sygn. akt K 13/05 (Dz.U. Nr 49, poz. 359) Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 1 pkt 5 lit. a i b w związku z art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 228, poz. 2262) – w zakresie, w jakim pozbawia pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne, które osiągnęły wiek emerytalny, dofinansowania do wynagrodzeń tych osób w okresie niezbędnym do skutecznego wypowiedzenia tym osobom umów o pracę – jest niezgodny z art. 2 Konstytucji.
- II. Cytowany wyrok stworzył pracodawcom spełniającym warunki określone w art. 26a-26c ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.) w okresie zatrudnienia osób niepełnosprawnych, o których mowa w tym wyroku, podstawę do skutecznego ubiegania się o dofinansowanie do wynagrodzeń tych osób. Trybunał uzasadniając wyrok stwierdził bowiem, że „pracodawcy, którzy 1 stycznia 2004 r. zatrudniali osoby niepełnosprawne w wieku emerytalnym, uzyskują roszczenie o wypłatę dofinansowania także dla tych osób, w części odpowiadającej okresowi niezbędnemu do wypowiedzenia umowy o pracę zawartej z każdą z nich”.
- III. Trybunał Konstytucyjny podkreślił, że okres, za który należy się dofinansowanie, będzie zróżnicowany w zależności od rodzaju umowy, okresu zatrudnienia i od ewentualnego określenia w umowie, w jakim momencie miesiąca wypowiedzenie może być dokonane. Pracodawcy ubiegający się o wypłatę dofinansowania powinni wykazać, ilu pracowników niepełnosprawnych w wieku emerytalnym i na jakich zasadach zatrudniali w chwili wejścia w życie nowych przepisów, To ustalenie zadecyduje o wysokości należnego im świadczenia. Proceduralnie przyjętym sposobem informowania o uprawniającym okresie zatrudnienia (przeciętnym miesięcznym wymiarze czasu pracy poszczególnych pracowników jest załącznik do informacji INF-D¹, zaś łączna suma przysługującego dofinansowania będąca bezpośrednio pochodną pozostałych danych jest wykazywana we wniosku Wn-D². Oznacza to, że składając te dokumenty – niezbędne do wystąpienia o dofinansowanie do wynagrodzenia pracowników – pracodawca wykazuje większość niezbędnych danych.
- Jednocześnie w celu pełnej realizacji wskazania zawartego w uzasadnieniu do wyroku TK, pracodawca powinien dodatkowo przekazać Państwowemu Funduszowi Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych listę osób, które według stanu na dzień 1 stycznia 2004 r. osiągnęły wiek emerytalny, ze wskazaniem okresu, za który należne jest dofinansowanie (jeżeli okres ten upłynął) oraz podstawy jego ustalenia. Zgodnie z wyrokiem do grupy zatrudnionych, na których przysługuje uzupełniające dofinansowanie, należą spełniające łącznie poniższe warunki – osoby:
- niepełnosprawne w rozumieniu art. 1 lub 62 ustawy w dniu 1 stycznia 2004 r.,
 - zatrudnione nie później niż w dniu 30 grudnia 2003 r. na podstawie rodzących stosunek pracy: umowy o pracę, spółdzielczej umowy o pracę, mianowania, powołania lub wyboru, a w zakładzie pracy chronionej także na podstawie umowy o pracę nakładczą stosownie do art. 28 ust. 3 ustawy,
 - pozostające w zatrudnieniu i wliczane do stanu zatrudnienia osób niepełnosprawnych odpowiednio na podstawie art. 21 ust. 1 lub art. 28 ust. 3 ustawy w dniu 1 stycznia 2004 r.
- IV. Roszczenie wynikające z rozstrzygnięcia sprawy przez Trybunał Konstytucyjny powstało z dniem ogłoszenia wyroku. Oddziałuje ono jednak w przeważającej większości przypadków wstecz (najczęściej do okresu od 1 stycznia do 31 marca 2004 r. lub od 1 lutego do 30 kwietnia 2004 r.). Jedynie w nielicznych przypadkach (np. przedłużających się urlopach kilku rodzajów wyłączających możliwość wypowiedzenia umowy o pracę) może oddziaływać także na przyszłość. M.in. powstanie roszczenia po upływie terminu do złożenia przez pracodawcę informacji INF-D, wniosków Wn-D i korekt częściowo modyfikuje stosowanie art. 26c ust. 1 ustawy i § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 grudnia 2003 r. w sprawie dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 232, poz. 2330, z późn. zm.), które wyznaczają terminy, zasadniczo nieprzywracalne, a odnoszące do uprawnienia oraz związanego z nim okresu zatrudnienia pracownika. Wynika to także z samego bezpośredniego zastosowania przepisów ustawy i ww. rozporządzenia łącznie z art. 190 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz przyjętej praktyki stosowania tych przepisów. Należy bowiem podkreślić, że w świetle orzecznictwa sądów administracyjnych (por. wyroki WSA w Warszawie z dn. 27 października 2005 r., sygn., akt III SA/Wa 1663/05, z dn. 16 września 2005 r., sygn. akt III SA/Wa 1828/05, z dn. 5 października 2005 r., sygn. akt III SA/Wa 1629/05) pojawia się wielokrotnie teza o konieczności interpretacji ww. przepisów przez pryzmat celu ich uchwalenia oraz zasadności stosowania do ich interpretacji ich wykładni funkcjonalnej.

¹ Informacja INF-D stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 grudnia 2003 r. w sprawie dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 232, poz. 2330, z późn. zm.).

² Wniosek WN-D stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia z dnia 30 grudnia 2003 r.

Sądy podnoszą – niezależnie od wyrażanych poglądów na to, czy przedmiotowe terminy mają charakter materialnoprawny, czy proceduralny – że ustalenie, czy złożenie dokumentów dotyczących dofinansowania za przedmiotowy okres po upływie ustawowego terminu nie zostało spowodowane okolicznością niezależną i niezawinioną przez stronę, ma istotne znaczenie w sprawie. Uznają one także, że należy zapewnić pracodawcy właściwe warunki do złożenia tych dokumentów w terminie oraz, że wolą ustawodawcy nie było pozbawienie pracodawcy dofinansowania z przyczyn, na które obiektywnie nie ma on wpływu. W takich sytuacjach sądy opowiadają się za uznaniem czynności dokonanych obiektywnie po wyznaczonym terminie za równoznaczne z czynnościami wykonanymi terminowo.

Prowadzi to do konkluzji, że wynikające z brzmienia wyroku: informacje INF-D, wnioski Wn-D i korekty in plus tych dokumentów, składane po wyznaczonych terminach odnoszących się do roszczeń dotyczących okresów sprzed ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego, mogą zostać uznane za równoważne ze złożonymi terminowo przy wykorzystaniu funkcjonujących konstrukcji prawnych (jednak jako dotyczące 2004 i 2005 r., nie powinny być składane po 30 września 2006 r.). Natomiast ocena terminowości składania pozostałych dokumentów powinna być dokonywana na bieżąco.

W związku z tym pracodawca, którego dotyczy pkt 4 wyroku, może – w związku z art. 190 ust. 1 i art. 190 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej – ubiegać się o dofinansowanie do wynagrodzeń ww. osób za pełen okres niezbędny do skutecznego rozwiązania zatrudnienia liczony od dnia 1 stycznia 2004 r. i wynikający odpowiednio z przepisów kodeksu pracy, innych przepisów, układów zbiorowych lub postanowień umownych – na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.), rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 grudnia 2003 r. w sprawie dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 232, poz. 2330, z późn. zm.) oraz w zakresie nieuregulowanym w powyższych aktach – na zasadach określonych w Kodeksie postępowania administracyjnego.

V. Roszczenie, o którym mowa w wyroku Trybunału Konstytucyjnego, pozwala na uzyskanie przedmiotowych dofinansowań pracodawcom niezależnie od sytuacji wynikającej z uprzednio składanych dokumentów (wniosków Wn-D i informacji INF-D) oraz okresu, za który jest należne uzupełniające dofinansowanie.

- Jeżeli pracodawca nie złożył wniosków Wn-D ani informacji INF-D za okres zatrudnienia osób, których dotyczy wyrok – powinien złożyć zwykle informacje i wnioski o wypłatę dofinansowań wyłącznie w zakresie dotyczącym tych osób.
- Jeżeli pracodawca nieterminowo złożył wnioski Wn-D i informacje INF-D dotyczące pracowników, do których nie odnosił się wyrok – powinien złożyć zwykle informacje i wnioski o wypłatę dofinansowań wyłącznie w zakresie dotyczącym osób, do których odnosił się wyrok

- Jeżeli pracodawca złożył informacje INF-D (w tym dotyczące innych pracowników) a nie złożył wniosku Wn-D – powinien skorygować złożone informacje oraz złożyć zwykle wnioski o wypłatę dofinansowań wyłącznie w zakresie dotyczącym wyłącznie osób, których dotyczy wyrok TK.
- Jeżeli pracodawca złożył skutecznie informacje INF-D i wnioski Wn-D dotyczące wyłącznie pracowników, których nie dotyczył wyrok TK – powinien złożyć informacje i wnioski korygujące, z tym że przedmiotem korekty mogą być wyłącznie dofinansowania do wynagrodzeń osób, których dotyczył wyrok TK.
- Jeżeli dofinansowanie było należne także np. za którykolwiek z miesięcy 2005 r. – pracodawca składa wniosek Wn-D wraz z informacjami INF-D z załącznikami dla poszczególnych pracowników w terminie do 30 września 2006 r. (podstawa: § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 grudnia 2003 r. w sprawie dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 232, poz. 2330, z późn. zm.).

VI. Z uwagi na konieczność prawidłowej identyfikacji dokumentów (informacji INF-D i wniosków Wn-D) przekazywanych przez pracodawców do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych konieczne jest przekazywanie wspomnianych nieskładanych na bieżąco informacji INF-D łącznie z wnioskami Wn-D oraz zamieszczenie w części C wniosków Wn-D adnotacji w brzmieniu „Wyrok TK K 13/05” – w formie pisemnej lub elektronicznej przewidzianej w art. 26c ustawy.

Jeżeli Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych uzna za konieczne, może – na podstawie § 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 grudnia 2003 r. w sprawie dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 232, poz. 2330, z późn. zm.) – wezwać pracodawców do przesłania mu listy osób, które na dzień 1 stycznia 2004 r. osiągnęły wiek emerytalny oraz kopii dokumentów potwierdzających okres, za który powinno zostać wypłacone dofinansowanie w wykonaniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego (np. umów o pracę), a także do załączenia kopii złożonych w przedmiotowym zakresie informacji i wniosków, jeżeli w ocenie Funduszu ułatwi identyfikację uprawnień wynikających z zatrudnienia poszczególnych osób niepełnosprawnych, których dotyczy ww. wyrok, oraz usprawni rozpatrzenie sprawy. Z uwagi na to, że w rozporządzeniu nie określono formy przekazywania dokumentów na podstawie § 4 rozporządzenia pracodawca (niezależnie od liczby zatrudnionych ogółem) może je przedstawić także w formie pisemnej.

VII. Pracodawca, który skorzysta z przysługującego mu uprawnienia w przedmiotowym zakresie, powinien dokonać korekty dokumentów rozliczenia rocznego, w zakresie danych, które w związku z tym zdezaktualizowały się.

Minister Pracy
i Polityki Społecznej
Anna Kalata

Otwarci na niepełnosprawnych

9 czerwca w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. S. Kaliskiego w Katowicach odbyła się obfitująca w wiele ciekawych i różnorodnych wydarzeń impreza integracyjna. Celem spotkania było rozpowszechnienie idei wolontariatu wśród młodzieży pełnosprawnej oraz promocja wspólnie wypracowanego projektu „Ukierunkowani na sukces”, promującego ideę aktywnego wypoczynku wśród młodych osób niepełnosprawnych.

Organizatorami Dnia Integracji Środowisk były Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Akcent” oraz Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Katowicach, który od kilkunastu miesięcy likwidując bariery architektoniczne i świadomościowe przygotowuje szkołę na przyjęcie uczniów niepełnosprawnych. – Nie chcemy być szkołą integracyjną, ale otwartą, chcemy, pomimo wielu trudności i ograniczeń administracyjno-urzędowych, dać osobom niepełnosprawnym szansę kształcenia się w naszej szkole wśród swoich sprawnych rówieśników – mówi Anna Grawon, dyrektor ZSTiO.

Uczestnicy Dnia Integracji mieli okazję spróbować swoich sił w konkurencjach sportowych, tańczyć z profesjonalistami ze Śląskiego Teatru Tańca z Bytomia, wziąć udział w rozgrywkach RPG oraz przetestować sprzęt rehabilitacyjny (rowery trójkołowe), który będzie używany przez niepełnosprawnych uczestników sierpniowego integracyjnego rajdu rowerowego, który odbędzie się na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej.

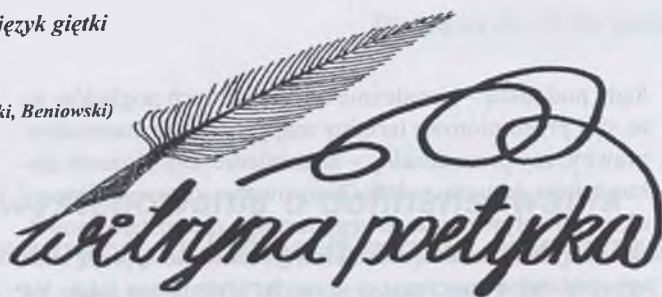
W ramach bloku artystycznego zgromadzeni goście mieli okazję zapoznać się z wynikami konkursu fotograficznego, zobaczyć prace plastyczne osób niepełnosprawnych z WTZ „Unikat” z Katowic oraz posłuchać zespołu „Tolerancja” z WTZ ze Świętochłowic.

Gośćmi honorowymi imprezy byli śląscy artyści Jerzy Cnota i Andrzej Słupiński, którzy w czasie swojego występu oraz dialogu z publicznością potrafili wspaniale zintegrować nie tylko środowiska osób sprawnych i niepełnosprawnych, ale także doskonale przełamać bariery mentalne, regionalne i językowe.

Joanna Zarzycka

„Chodzi mi o to, aby język giętki
powiedział wszystko,
co pomyśli głowa”

(J. Słowacki, Beniowski)

Prawdziwie słonecznie w naszej Witrynie. A to za sprawą tętniącej życiem, kolorowej poezji ukazującej urok i czar otaczającego świata i będącej ostoją w najbardziej nawet traumatycznych chwilach życia. Szczęśliwych dni i prawdziwego lata w sercach życzymy Czytelnikom dedykując wszystkim piękne poetyckie strofy.

* * *

Mrugają burszyny
w zielonych sosnach
potopione,
plywają liście naturcji
w niebieskiej wodzie
ślizgającym się promieniem
osrebrzone,
z fali ciemno-szmaragdowej
uciekają
macierzanki, białe groszki,
bzy liliowe...

a ja

ciągle w bezruchu

kamienia –

bo Ciebie –

nie ma.

Zofia Książek-Bregułowa

Dłonie i wiatr

Ja nie wiem czy to wiosna przyszła,
czy też miłość
– Ta wiosna nie jest pierwsza i miłość
nie druga;
Lecz zachwyty nie zmierzy jakakolwiek
ilość,
bo kilka różnych tonów to jeszcze nie fuga.

Ja nie wiem, czy na krótko, czy na całe
życie
potrafię tak przed siebie patrzeć
urzeczony,
by marzenia wieczorne odnaleźć o świcie,
a wiatr szumny i ciepły kołysać na dłoni.

Nad brunatną opończą ziemi liść zielony.
Obłok płynie i ziarno już kielkuje
w glebie.
Niewielkie są te smutki na świecie
ogromnym;
Tylko... dlaczego właśnie przychodzą
do ciebie?

Jerzy Księski

Pieśń o kwiatach

w tęczoliniach ukryta
muzyka wszystkich kwiatów
każdy odcień wibruje
jak motyl w strugach światła

człowiek okiem doбира
brzmienie kolorów ciszy
kiedy dźwiga zmęczenie
wdycha zapach nieba

z przebudzonych kwiatów...

Stanisław Leon Machowiak

Podarunki

Życie podarowało mi
poranki
naznaczone śpiewem ptaków
ciężkie od zmęczenia
południe
wieczory przy kominku
puszystość nocy
mam także radość
w tabletkach
czas zatarł
datę ważności

Jolanta Kutuło

Słońce

Odpycham
śmiertelny los
otwierają się ramiona
niewyczerpanego szczęścia
Witają mnie drzewa
lejący bocian
i – dom

Należysz do mnie
słońce
Zrób mi taskę
ogrzej
mój powrót
na Ziemię...

Henryk Czyż

Oprac. Ika

Sport drzemie w każdym z nas

Po raz siódmy Przygodzice i Antonin stały się miejscami spotkań osób niepełnosprawnych z Polski i Niemiec. W dwudniowej imprezie, której głównym organizatorem jest Fundacja „Miłosierdzie” z Kalisza, udział wzięło blisko 900 osób. Uczestnicy, oprócz spotkań integracyjnych z władzami samorządowymi i mieszkańcami, rywalizowali w spartakiadzie pod hasłem „Sport drzemie w każdym z nas”. Jej uroczystego otwarcia dokonał starosta Ostrowa Wlkp. Włodzimierz Jędrzejak.

Sportowe pozdrowienia do Fundacji „Miłosierdzie” przesłali marszałkowie Sejmu Marek Jurek i Wojciech Olejniczak, wicepremier Andrzej Lepper, Tomasz Lipiec – minister sportu oraz parlamentarzyści. Zmagania sportowe obserwowali przedstawiciele władz samorządowych oraz goście, którzy na co dzień wspierają działalność na rzecz osób niepełnosprawnych.

Program spartakiady obejmował konkurencje lekkoatletyczne i rekreacyjne, a punktacja drużynowa w dwóch kategoriach przedstawiała się następująco:

VII Ogólnopolska Spartakiada Osób Niepełnosprawnych

1 miejsce – WTZ Przygodzice

2 miejsce – WTZ Gizalki

3 miejsce – WTZ Słupia pod Kępem

W IV Wojewódzkiej Spartakiadzie Osób Niepełnosprawnych o puchar marszałka województwa wielkopolskiego, która odbywała się równolegle, ponownie zwyciężyły WTZ Przygodzice, a reprezentacje Gizalek i Słupi wymieniły się miejscami.

Najlepszym zawodnikiem spartakiady okazał się Maciej Bok z WTZ Przygodzice.

W tym sportowym przedsięwzięciu nie było przegranych, a wszystkie drużyny otrzymały pamiątkowe puchary. Spotkania w Antoninie i Przygodzicach to przede wszystkim popularyzacja sportu wśród osób niepełnosprawnych, ich rehabilitacja i podnoszenie sprawności fizycznej, integracja ze społeczeństwem i ze środowiskiem osób niepełnosprawnych spoza granic Polski.

Do zobaczenia za rok w Przygodzicach – tak żegnali się uczestnicy sportowych zmagani.

Oprac. *Jotka*

ÓSMA EDYCJA

Europejska sztafeta niepełnosprawnych

Osoby niepełnosprawne z Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kaliszu, działającego przy Fundacji Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych „Miłosierdzie”, mogły po raz pierwszy uczestniczyć w VIII Biegu Sztafetowym Osób Niepełnosprawnych po Europie. Jego organizatorem była organizacja „Integrative Meeting of Friends” mająca siedzibę w Wiedniu.

Bieg sztafetowy niepełnosprawnych po Europie jest bardzo spektakularnym pomysłem o szerokim zasięgu. Pierwotnie sztafeta miała być imprezą jednorazową, ale sukces spowodował jej coroczne powtarzanie, a miejsce jej zakończenia jest miejscem startu w roku następnym.

Tegoroczny VIII Bieg rozpoczął się 2 czerwca w Nidzicy pod Olsztynem, a jego trasa składała się z 17 etapów i biegła przez Litwę, Łotwę i Estonię, po przeprawie promowej do Finlandii bieg był kontynuowany aż poza krąg polarny do Rovaniemi, gdzie swoją siedzibę ma Święty Mikołaj. Ekipa przekroczyła koło podbiegunowe i dotarła aż do Przylądka Północnego. Ostatnie trzy etapy biegu zostały pokonane na terenie Szwecji. Sztafeta zakończyła się 21 czerwca przeprawą promem do Gdańska. Następny – IX bieg rozpocznie się, jak wszystkie poprzednie – w miejscu zakończenia tegorocznej sztafety – w Falun i będzie prowadził przez Szwecję, Norwegię, Islandię z powrotem przez kontynent europejski.

W biegu brały udział ekipy z kilku krajów europejskich, łącznie 115 osób. Wyjazd osób niepełnosprawnych z kaliskiej placówki był możliwy dzięki dofinansowaniu przez PFRON.

Jego celem jest wyjście osób niepełnosprawnych do społeczeństwa, które unika kontaktów z niepełnosprawnymi. Bieg przez setki miejscowości Europy „wymusza” owe kontakty i przekonuje spotkanych ludzi, że niepełnosprawni warci są uwagi. Uczestnikom zaś sztafeta daje szansę podnoszenia kondycji, rozwijania odwagi i zawierania przyjaźni. Bieg sztafetowy po Europie pozwala więc na integrację osób niepełnosprawnych intelektualnie ze społeczeństwem, w którym będą oni akceptowani.

Mariusz Patysiak

fot. Fundacja „Miłosierdzie”

Dawnymi czasy z wiosną...

„...ruszały w Polskę” tabory cygańskie, trupy aktorskie, linoskoczkowie i kuglarze. Wędrowały po kraju wzdłuż i wszerz aż do jesieni. Stawały na popas opodal miast i wsi, rozbijały namioty i występowały przed mieszkańcami. Teraz „w trasę” wyruszają kapele poprockowe, a ostatnio tańczące gwiazdy TVN.

O dziwo, podobną technikę bezpośredniego dotarcia do społeczeństwa przyjęły niektóre zespoły realizujące projekty pod egidą Europejskiego Funduszu Społecznego.

Tak się złożyło, że w odstępie kilku tygodni do Krakowa przywędrowały ekipy prezentujące dwa ważne aspekty pracy w nowym wieku: telepracy – coraz powszechniejszej w świecie pracy przyszłości oraz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Nie chodzi tu jedynie o dotarcie do szerokiego kręgu odbiorców – zarówno pracodawców, jak i pracowników, faktycznych i potencjalnych. To mało. W sposób przekonujący i przystępny trzeba wywrzeć inspirujący wpływ, który nazbyt często wymaga zmiany mentalności i zakorzenionych stereotypów, by pobudzić chęć skutecznego działania w obecnych uwarunkowaniach prawnych i społecznych.

O telepracy (po angielsku telework) pisaliśmy już wielokrotnie, po raz pierwszy chyba przed dekadą, jeszcze w ubiegłym wieku. Co się zmieniło w ciągu tego czasu? Z technicznego punktu widzenia jesteśmy świadkami i uczestnikami tak dynamicznego postępu, że samo jego śledzenie wymaga spojrzenia pracy i wiedzy, zresztą ustawicznie poszerzanej. Znacznie gorzej z tempem wprowadzania w życie udostępnianych ogromnych możliwości. Teraz już po uzyskanych doświadczeniach chodzi o to, by telepraca stała się racjonalnym i efektywnym elementem rynku zatrudnienia, także w Polsce.

Badania wykazały, że niestety w dalszym ciągu dla większości potencjalnych telepracowników i telepracodawców pojęcie telepracy jest słabo zrozumiałe lub rozumiane wąsko – są to przede wszystkim zajęcia związane z telemarketingiem, informacją telefoniczną, przedstawicielstwem handlowym. Cechą

charakterystyczną telepracy, zdaniem badanych, jest częste kontaktowanie się z klientem lub pracodawcą przez telefon, czasem również drogą mailową. Tymczasem najpełniejsza, a zarazem najbardziej lapidarna definicja brzmi: Telepraca to każdy rodzaj pracy umysłowej wykonywany poza tradycyjnym miejscem zatrudnienia, której wyniki dostarczane są za pomocą technologii informatycznej.

W ramach projektu „Telepraca – Ogólnopolski program promocji i szkoleń dla przedsiębiorców” od kwietnia odbywają się konferencje promujące ten sposób pracy. Są one przeznaczone dla przedstawicieli przedsiębiorstw oraz gminnych centrów informacji z całego kraju. Mają wzmocnić zainteresowanie tą formą zatrudnienia.

I właśnie zainteresowanie okazane przez adresatów okazało się słabą stroną w realizacji projektu, mimo rozmaitych form informacji i zaproszeń, a także mimo dobrze i przystępnie przygotowanego programu informacyjnego. Organizatorzy skarżyli się, że z powodu niewystarczającego odzewu, w kilku miastach konferencje i spotkania z tego cyklu trzeba było odwołać. Dlatego byli mile zaskoczeni dużą frekwencją w Krakowie.

Autorzy projektu zapewniają, że po zakończeniu tej tury spotkań zdobędą wystarczająco wiele informacji, by zespół ekspertów mógł opracować przystosowane do polskich warunków modele funkcjonowania systemu telepracy, jako istotnego, trwałego i równouprawnionego sektora rynku zatrudnienia.

W prezentacjach i dyskusji towarzyszących spotkaniu nie wyodrębniono grupy osób niepełnosprawnych, jako szczególnie predestynowanych do tej formy zatrudnienia. I słusznie konkludowano, że w tym przypadku pojęcie niepełnosprawności jest zupełnie nieistotne. Na tym nowym, wschodzącym rynku pracy nie ma podziału na osoby pełnosprawne i niepełnosprawne. Są tylko dobrzy i źli pracownicy.

I wniosek kolejny: Teraz, a zwłaszcza w kampaniach wyborczych, politycy podkreślają z całą mocą, że najlepszą inwestycją jest edukacja. Lektura uchwalanych corocznie budżetów dowodzi jednak gołostowności takich deklaracji.

Kontrakt na pierwszy, realizowany na taką skalę w Polsce projekt dotyczący telepracy wart jest 4,5 miliona złotych i w części finansowany jest przez Europejski Fundusz Społeczny. Są to niemałe środki, jednak jest nadzieja, że (gdy dzięki niemu powstanie choć kilka tysięcy miejsc pracy) nie zostaną zmarnowane. Zainteresowanych szczegółami odsyłam na stronę www.telepraca-efs.pl.

Drugim projektem wędrującym po kraju jest kampania na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych pod hasłem „Wyślij CV – ktoś czeka”, realizowana również z udziałem środków EFS. Z początkiem czerwca kolejne spotkanie odbyło się w Krakowie. Tym razem frekwencja nieco zawiodła organizatorów, a także tych uczestników, którzy słusznie zdecydowali o skorzystaniu z zaproszenia. Powody były dwa: po pierwsze początek weekendu – piątkowe popołudnie, a co ważniejsze, w tym samym czasie na krakowskim Rynku odbywała się inauguracja VII już Tygodnia Osób Niepełnosprawnych Kocham Kraków z wzajemnością.

– Żeby łamać stereotypy, nie trzeba z nimi walczyć, wystarczy pokazać dobre, udane przykłady – tłumaczył dr psychiatrii Andrzej Cechnicki, koordynator ogólnopolskiego programu „Schizofrenia – Otwórzcie Drzwi”, pomysłodawca i założyciel hoteli, w których zatrudnienie znajdują ludzie chorzy na schizofrenię. Takim przykładem są właśnie hotele „U Pana Cogito”, firmy społeczne prowadzone przez ludzi przez lata wykluczonych ze społeczeństwa, które świetnie prosperują. W zeszłym roku przyjęły ponad dwa tysiące gości z 23 państw! Organizują przyjęcia, wesela i konferencje. Ludzie są zachwyceni obsługą i atmosferą tam panującą. Dzięki za miły pobyt czy też ponawiając rezerwację, przy okazji dowiadują się o szczegółach projektu. To jest najlepszy sposób edukacji i zmiany świadomości.

– My też nie tylko mówimy o przełamywaniu stereotypów, ale sami staramy się to robić – stwierdziła Magdalena Nurkiewicz, prezes Agencji Ciszewski Public Relations, pomysłodawca

kampanii – tego bowiem jeszcze nie było, żeby agencja PR przygotowała i współfinansowała społeczną kampanię.

Tego typu przedsięwzięcie trudno bowiem zorganizować tylko siłami samych, nawet najbardziej oddanych i zapalonych społeczników. I to dobrze, że w ramach odpowiedzialnego biznesu coraz więcej firm i przedsiębiorców myśli nie tylko o zarabianiu pieniędzy, ale też i o tym, żeby zrobić coś dla innych ludzi.

O swojej drodze życiowej, po której do niedawna o kulach, a teraz na wózku wędruje, opowiadał Adam Pietrasiewicz – przedsiębiorca z Warszawy. Szkołą życia stał się dla niego kilkunastoletni pobyt w Paryżu, gdzie z nikomu tam niepotrzebnego dziennikarza przekwalifikował się na wziętego informatyka. Podkreślił rolę właściwych szkoleń tam prowadzonych i systemowych ułatwieniach w zdobyciu pierwszego angażu. Tymczasem u nas, jak wykazały badania, 86 procent Polaków uważa, że głównym źródłem dochodu osób niepełnosprawnych powinna być renta, podczas gdy w innych krajach Unii połowa z nich znajduje pracę.

O swoich działaniach tak w roli niepełnosprawnego pracownika, jak i pracodawcy opowiadała również Małgorzata Pacholec – ociemniała dyrektor ZG Polskiego Związku Niewidomych.

Rozpatrywanie kwestii zatrudniania i edukacji osób niepełnosprawnych zajmuje lwią część publikacji „Naszych Spraw”. Uderza w nich ogromny, rosnący rozdziew między deklaracjami, a późniejszą ich realizacją przez kolejne ekipy rządowe, niezależnie od ich politycznych orientacji. Mówił o tym Marian Dudek, przedstawiciel POPON. Przykładem jest choćby kwota 500 mln zł, której PFRON został pozbawiony przez rząd za zgodą parlamentu, a przeznaczono ją na inne cele budżetowe. O tym, że „pod latarnią jest najciemniej” świadczy fakt, że 24 miliony złotych – tyle jako „karę” z powodu nie zatrudniania wymaganej ustawowo liczby pracowników niepełnosprawnych w ubiegłym roku zapłacił ZUS. Ponad pół miliona złotych z tego samego powodu przekazało na konto PFRON Ministerstwo Finansów!

– Spotkanie w Krakowie udowodniło, że to co robimy ma sens i jest ludziom potrzebne. Okazuje się, że pracodawcy, którzy chcieliby zatrudnić osoby niepełnosprawne nie wiedzą gdzie ich szukać – powiedziała Aleksandra Gocal, dyrektor ds. współpracy z firmami Fundacji Wspólna Droga – United Way Polska.

– Z drugiej strony są tacy, którzy już zatrudniają osoby niepełnosprawne, a nie wiedzą, że przysługuje im dofinansowanie części wynagrodzenia i części kosztów osobowych, jak również zwolnienie z dokonywania miesięcznych opłat na PFRON.

Brak miejsca nie pozwala mi na bardziej szczegółową relację z tej bogatej programowo i dobrze przygotowanej konferencji. Zainteresowanych odsyłam ponownie do internetu, tym razem na stronę www.niepelnosprawni.ciszewski.pl.

Spotkanie zakończyło się mocnym akcentem – profesjonalnym pokazem mody w wykonaniu zintegrowanej grupy tancerzy, w której troje (w tym mistrz Europy w tańcach latynoamerykańskich Emil Malinowski) zręcznie poruszało się na wózkach. W konferansjera

przeistoczył się Jacek Frentzel – główny koordynator projektu.

Efektowne i wygodne, wykonane z bawełny i stretchu stroje, dynamiczna muzyka i feeria świateł, zostały przyjęte z entuzjazmem przez publiczność, porównywalnym z aplauzem widowni Tańca z Gwiazdami. Zasluga w tym lidera zespołu – młodego choreografa Michała Mardasa i całej ekipy realizatorów pokazu. Pokazu, który okazał się jakże wdzięczną ilustracją aktywizacji i integracji osób niepełnosprawnych.

Janusz Kopczyński
fot. Ciszewski PR

PS. Serdecznie dziękuję Marlenie Moździńskiej – koordynatorowi projektu „Wyślij CV – ktoś czeka”, za pomoc w przygotowaniu relacji.

W kręgu sztuki teatru

W maju i czerwcu w wielu regionach kraju miały miejsce liczne festiwale, spotkania i konkursy teatralne środowiska artystów niepełnosprawnych, często połączone z wystawami i konkursami muzycznymi bądź plastycznymi. Terminy wielu z nich niestety zbyt bliskie utrudniały uważne śledzenie tych wydarzeń. A były to z pewnością ważne i godne zainteresowania imprezy kulturalne. Szkoda, że ich kalendarz nie jest skoordynowany. Każda z nich zasługuje na szersze omówienie. Tym bardziej że postawiły wiele pytań, jak te na konferencji w Łodzi.

– W jakim kierunku, zmierza sceniczna aktualizacja takich środków artystycznego wyrazu jak gest i dźwięk w tym rodzaju teatru, który czyni je – z powodu naturalnych uwarunkowań aktorów – nadrzędnymi?

Teatr Baltazar, Węgry

– Jakie jest znaczenie gestu i dźwięku dla reguł interpretacji dzieła stworzonego przez ludzi, których poza teatrem nazywamy niepełnosprawnymi?

Te i wiele następnych o cele, sposoby, potrzebę i skuteczność teatroterapii i arteterapii w ogóle dla niepełnosprawnych zamierzamy zadać instruktorom i animatorom, teoretykom i praktykom, by wywołać dyskusję na szerokim forum.

Red.

Doktor Faust – Martin Frys, Czechy

W ŁODZI

Terapia i sztuka

Spotkania Teatralne „Terapia i Teatr” oraz Międzynarodowe Biennale zostały zorganizowane już po raz siódmy w Łodzi, w dniach 29-31 maja. Siedzibą większości wydarzeń artystycznych był Teatr Nowy, zaś konferencja naukowa *Gest i Brzmienie. O muzyce i ruchu w teatrze ludzi niepełnosprawnych* odbyła się w Centrum Szkoleniowo-Konferencyjnym Uniwersytetu Łódzkiego.

Podczas tegorocznego Biennale odbyła się promocja książki *Terapia i Teatr. Wokół problematyki teatru ludzi niepełnosprawnych* oraz albumu *Być, albo nie być* pod redakcją Marii Pietruszy-Budzyńskiej, z fotografiami Iwony Burdzanowskiej.

VII Spotkania Teatralne „Terapia i Teatr” uatrakcyjniło występami sześć zespołów teatralnych z zagranicy. W pierwszym dniu przeglądu wystąpił ze spektaklem ulicznym „Doktor Faust” (czeska kompania teatralna Pulnebi). Jej czołowy aktor – Martin Frys gościł już parokrotnie w Łodzi.

Po raz kolejny do Łodzi przyjechały profesjonalne teatry zrzeszające aktorów ze znaczną niepełnosprawnością intelektualną: Teatr Maatwerk z Rotterdamu i Teatr Baltazar z Budapesztu. Holendrzy w dniu kończącym festiwal zagrali efektowne przedstawienie plenerowe „La Strada”.

Węgry zaproponowali wcześniej politycki kabaret o przemijaniu, starości, mądrości, zapominaniu, niesłyszący studenci Uniwersytetu w Reading pracujący w Playback Theatre – otwarty pokaz metod pracy połączony z przedstawieniem fragmentów najnowszego spektaklu (będącego jeszcze w trakcie prób), zaś

Edvard Myska – dyrektor oraz reżyser Teatru Vilnvei działającego w szpitalu psychiatrycznym w Oslo, pokazał w trakcie wykładu fragmenty wideorejestracji sztuki „Czyste wariactwo” autorstwa Remigiusza Cabana w wykonaniu norweskiego zespołu. Po raz pierwszy w Biennale uczestniczył teatr Prosvasi z Cypru.

W bogatym programie przeglądu teatralnego znalazło się 8 grup teatralnych z Polski, w tym jedna prowadzona przez Rosjanina Mikołaja Wiepriewa. Teatr Biuro Rzeczy Osobistych z Gdyni prowadzony przez Zbigniewa Biegaję z tamtejszego Koła PSOUU pokazał spektakl pt. „Obcy”. Licznie zaprezentowały się inne polskie zespoły skupiające aktorów z tak zwaną niepełnosprawnością umysłową.

Krótkie formy teatralne zaprezentowali Teatr Wojtuś z Zespołu Szkół Specjalnych w Kraśniku, Teatr Tańca Motyle z WTZ przy PSOUU Koło w Świdniku oraz znane publiczności Biennale – Teatr Karambol z WTZ w Łasku i Teatr Kasablanka z Gdańska.

Po raz kolejny goszczono teatr Euforion z Dolnośląskiego Stowarzyszenia Aktywnej Rehabilitacji Art z Wrocławia a do udziału w przeglądzie zaproszono w tym roku także terapeutyczny spektakl „Maruczella” zrealizowany przez teatr Nikoli z Krakowa i w reżyserii Mikołaja Wiepriewa.

Imprezie towarzyszyła niezmiernie ciekawa wystawa prac plastycznych Jordana Perfenowa oraz warsztaty metodyczne prezentujące metody pracy i projekty podejmowane w różnych środowiskach ludzi niepełnosprawnych, nazwane Prologiem Biennale.

Agnieszka Piasecka

Teatr Ciszey, Grodno

Mimy ze szkoły przysposabiającej do pracy stanowiły element scenografii koncertu finałowego

W TCZEWIE

Po raz czwarty w czerwcu w Tczewie spotkali się niepełnosprawni artyści, aby zaprezentować swoje ostatnie dokonania.

W tegorocznym Przeglądzie – którego organizatorami byli Stowarzyszenie na rzecz Szkolnictwa Specjalnego oraz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Jana Pawła II w Tczewie – udział wzięło 25 zespołów scenicznych z Polski, Litwy, Białorusi, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Rosji, Ukrainy i Hiszpanii. Łącznie przez scenę Tczewskiego Domu Kultury przewinęło się 640 osób. Z roku na rok rośnie zainteresowanie tą imprezą. Ale, jak zgodnie oceniają jurorzy, obserwatorzy i uczestnicy, rośnie też poziom artystyczny i organizacyjny Przeglądu. Prezentacje sceniczne udowodniły, że teatr ma ogromne właściwości kompensacyjne, że może on być źródłem wielu wartościowych doznań i emocji nie tylko samych aktorów, ale także dla publiczności.

Jury było oczarowane możliwościami scenicznymi, ekspresją i energią życiową uczestników. W rezultacie przyznano im wszystkim nagrody indywidualne oraz zespołowe. Ogłaszając wyniki prac jury Tamara Arciuch – jego przewodnicząca – powiedziała: – Teatr to

sztuka ulotna. W świecie sztuki jest tylko „tu i teraz”. Pomiędzy widzem i aktorem podczas przedstawienia wytwarza się specyficzna więź i ja podczas tej imprezy doświadczyłam jej w szczególny sposób.

Wojciech Rinc, pomysłodawca i organizator Przeglądu podsumował wyjaśniając: – Podstawą naszych działań jest stwierdzenie, że każdy człowiek jest indywidualnością i jako takiego należy go traktować, dlatego, biorąc pod uwa-

gę indywidualne uwarunkowania, każdy powinien mieć możliwość odczuwania smaku życia, ciekawości oraz chęci pokonywania wyzwań, które tworzą wartość człowieczeństwa.

Każdy pomysł na życie, który daje radość, który sprawia, że czujemy się potrzebni – nie lepsi, nie ważniejsi, ale promieniejący uśmiechem, gotowi stawić czoła każdej burzy – każdy taki pomysł zasługuje na uznanie.

Oprac. Ika
fot. Organizatorzy

Prezentacje sceniczne były bardzo kolorowe i pełne ekspresji

IV Międzynarodowy Przegląd Teatrów Wspaniałych:
Nagroda specjalna: **Theatre of Trinity z Londynu**
Nagroda publiczności: **Teatr Dyvosad z Ukrainy**

Nagrody jury: **Teatr Plastyczny Promień z Sępólna Krajeńskiego** oraz dwie Wielkie Nagrody IV Międzynarodowego Przeglądu Teatrów Wspaniałych: **Teatr Wjazdowa z Krakowa** oraz **Teatr Maria z Kaliningradu**
Nagroda Magazynu Integracja: **Teatr Ciszey z Grodna**
Nagroda PFRON: **Zespół Miglance z Tczewa**

Teatr Uśmiech Przyszłości

SANS 2006 – Lublin

XVI Międzynarodowe Spotkanie Teatralne Artystów Nieprzetartego Szlaku SANS 2006 rozpoczęło się w połowie maja, w Akademickim Centrum Kultury „Chatka Żaka” w Lublinie. Tematem wiodącym tegorocznego przeglądu były GÓRY. Spektakle realizowane w różnych technikach teatralnych zachwyciły publiczność. Widowiska doskonale dobrane do indywidualnych możliwości aktorów wzbudzały powszechny aplauz. Jak zwykle przerwy między przedstawieniami teatralnymi należały do występujących grup i zespołów, które tworzyły niepowtarzalny teatralny klimat Spotkań. Imprezę zakończyły podsumowujące warsztaty metodyczne dla instruktorów. W wyniku głosowania wybrali oni konwencję działań Nieprzetartego Szlaku na rok 2006-2007. Tematem całego cyklu będzie CYRK.

IKa

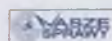
**APTEKA
BEZ BARIER**

V edycja konkursu APTEKA BEZ BARIER

Zgłoś aptekę przyjazną dla osób niepełnosprawnych
Szczegóły: www.torfarm.com.pl, tel. 056 669 40 00

magazyn
aptekarski

LEK W POLSCE

Forum Farmaceutyczne

żyjemy

niepełności sprawi

INTEGRACJA
www.integracja.org

GAZETA
FARMACEUTYCZNA

W sobotę 27 maja w Puławach odbyła się inauguracja III cyklu „Grand Prix Lubelszczyzny” w wyścigach na wózkach inwalidzkich.

Był nią V Międzynarodowy Wyścig „Puławy 2006” i po raz kolejny okazało się, że ma prawo nosić taką nazwę, bo z roku na rok bierze nim udział coraz więcej przedstawicieli z sąsiednich państw.

W tym roku na starcie stanęło 21 reprezentantów Rosji, Ukrainy i Białorusi, stawkę tę uzupełniali Polacy w liczbie 49 osób.

V Międzynarodowy Wyścig na wózkach inwalidzkich „Puławy 2006”

Przy sprzyjającej pogodzie na 8-kilometrowej trasie trwała zażarta walka o drugie i dalsze miejsca, bo pierwszego nikt nie był w stanie wydrzeć reprezentantowi Białorusi Borysowi Prońko z Grodna. Wygrał on puławski wyścig w kategorii paraplegia mężczyzn po raz drugi, zaś na następnych miejscach uplasowali się Jan Peclik z Dąbrowy Rzeszyckiej i Mariusz Włodarski z Warszawy.

W kategorii paraplegia kobiet pierwsze miejsce zajęła Emilia Kotarska z Puław, druga była Agata Cieśluk z Mikołowa, wyprzedzając na finiszu Oksanę Szewd ze Lwowa (Ukraina).

W kategorii tetraplegia mężczyzn pierwszy był Ireneusz Joński z Dębina, drugi Wiesław Smolarz z Lubartowa, trzeci Mirosław Bramek z Puław. Tę kategorię wśród pań wygrała Katarzyna Bielawska z Warszawy, przed Krzysztofą Konopielko z Tomaszowa Lubelskiego i Stanisławą Modrzejewską z Biłgoraja.

Zwycięzcy otrzymali puchary, zaś wszyscy uczestnicy symboliczne upominki. Szczególne podziękowania należą się firmie „Kaleb” za ufundowanie wózka inwalidzkiego, który został rozlosowany wśród wszystkich startujących. Impreza była świetnie zorganizowana dzięki pomocy wolontariuszy, straży miejskiej, policji. Po wyścigu zawodnicy mogli wziąć udział w pokazach sprzętu ortopedycznego, podziwiać sprawność straży pożarnej, zaś wieczorem wszyscy wzięli udział w integracyjnej dyskotekce. Odjeżdżając do domów uczestnicy mówili „do zobaczenia za rok” co było najlepszym podziękowaniem dla organizatorów.

Tadeusz Kiernicki
fot. PA-KT

PS. Głównym organizatorem wyścigu i imprez towarzyszących była Puławska Fundacja Osób Niepełnosprawnych PA-KT, przy współpracy z Zespołem Dziennych Domów Opieki Społecznej w Puławach i Fundacją Aktywnej Rehabilitacji.

PA-KT funkcjonuje od 2003 r., skupiając i działając na rzecz niepełnosprawnych narządu ruchu, szczególnie po urazach rdzenia kręgowego. Współorganizuje wiele cennych przedsięwzięć, m.in. z zakresu rehabilitacji przez sport (sekcje tenisa stołowego, wyścigów na wózkach i unihokeja), jest również głównym organizatorem Międzynarodowego Turnieju tenisa stołowego.

G.S.

Czerwiec tego roku zdecydowanie nie należał do najcieplejszych miesięcy w roku. Tak też było 10 czerwca, gdy nad Jeziorem Żywieckim kottowały się chmury, z których od czasu do czasu siąpił deszcz.

Żeglarska przygoda na Żywiecczyźnie

Taka pogoda nie stanowiła oczywiście żadnej przeszkody dla wodniaków, którzy stawali się na starcie VIII Regat o puchar prezesa Spółdzielni „Domena” z Bielska-Białej.

Zorganizował je tradycyjnie Klub Żeglarski „Wodnik” działający przy tej spółdzielni, a patronatem objęło je Porozumienie Branżowe Związek Pracodawców.

Po wylosowaniu jachtów – wyłącznie w klasie „Omega” – i ich sklarowaniu 3-osobowe załogi wyruszyły na trasę.

Jeziro Żywieckie – jak każdy akwen położony wśród gór – nie jest łatwe nawet dla doświadczonych żeglarzy, o czym przekonała się załoga dowodzona przez Jakuba Frączka, ubiegłorocznego zwycięzcę regat, która chcąc wyjść na prowadzenie ostrym halsiem doprowadziła do... przewrócenia łódki. Mokrych żeglarzy wyłowiono, a pozostałe załogi miały więcej szczęścia, kończąc regaty w stanie zbliżonym do suchego.

Chyba po raz pierwszy w ośmioletniej historii tej rywalizacji gospodarze pozwolili sobie wyrwać zwycięstwo, które przypadło zespołowi z chorzowskiej „Ery” dowodzonemu przez Włodzimierza Woźniaka z mocną załogą w osobach Krystyny i Eweliny Woźniak, za nim uplasowała się załoga „Domeny”, w składzie Waldemar Zawół, Grażyna Puzoń i Piotr Pamuła, zaś trzecie miejsce wywalczyli Rafał Kumkowski z Wawrzynem Waligórą i Tomaszem Bizoniem z bielskiego „Beskidu”.

Wśród nagrodzonych znalazła się jeszcze pechowa załoga, która zaliczyła wywrotkę, jej to bowiem sternicy zwycięskich załóg jednogłośnie przyznali Puchar Fair Play, ufundowany przez Porozumienie Branżowe Związek Pracodawców.

Organizatorzy tej jedynej w środowisku zakładów pracy chronionej imprezy żeglarskiej ciągle mają nadzieję, że do grona jej uczestników przyłączą się również załogi z bardziej „żeglarskich” regionów.

Stone

fot. ina-press

Zbigniew Koźdoń, zastępca prezesa „Domeny” (z lewej) wręcza puchar Włodzimierzowi Woźniakowi

Jakub Frączek z Pucharem Fair Play

695

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.